

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-18

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—
Četrt strani din 500,—, 1/2 strani
din 250,—, 1/4 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

K 60 letnici predsednika Tiskarne sv. Cirila in Spodnještajerske ljudske posojilnice

Pred kratkem je srečal pisec teh vrst v Mariboru znanega splavarja Dravske doline in ga je vprašal:

»Kako se godi Kaplijancem pod Jugoslavijo?«

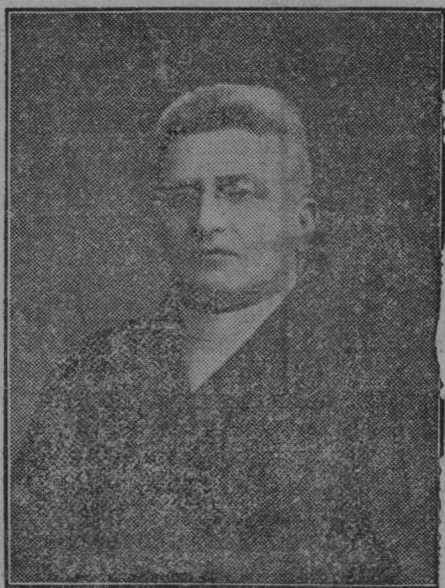
Ogovorjeni stari prijatelj se je odsekal brez pomisleka:

»Kaplijanci imamo tudi v novi državi lesa, smo posestniki žag in hranimo po hlevih živega blaga več nego vsi naši sosedi na levem bregu Drave. Vsako nedeljo in praznik obiskujemo župno cerkev sv. Katarine. V zimskem času gá bomo večkrat do pasu sneg, da se udeležimo službe božje. Na šmiklavško nedeljo molimo v Breznu, da bi nam naš patron sv. Miklavž čuval splave pred nasedom na skale in razbitjem ob mostu v Ptuj. Na ožbaltško nedeljo se zberemo pri sv. Ožbaltu, da bi bili deležni sreče pri živini. Zvesto se držimo tega, česar so nas naučile naše dobre slovenske matere. Ponosni smo na gospoda, ki so prvi za škofom in to so naš rojak — prošt dr. Maks Vraber.«

Na danes obmejni Kapli, kjer je dovolj lesa in žag, kjer prebivajo na levem bregu Drave najbolj ponosni kmetje, kateri izpolnujejo vestno nedeljske dolžnosti krščanskega človeka, romajo po enkrat na leto v dve izmed sosednjih župnij, da bi jim občuvala svetnika soseda splave ter živo blago, ki ljubijo in spoštujejo svoje matere in duhovnike, se je rodil v dobri kmečki hiši 9. oktobra 1877 g. dr. Maks Vraber, prošt lavantinski.

Kapla, mična ter obiskana razgledna točka na severni meji, se ne

ponaša kakor kaka večja prileška fara s toliko in toliko duhovniki ter svetnimi naobraženci, katere je podarila Sloveniji ter svetu, ampak je poslala v srednje in na visoke šole le izredne talente. Med posebno na-

darjene kmečke sinove spada naš 60 letni jubilar g. prošt dr. M. Vraber.

Radi veliko obetajoče nadarjenosti so ga dali njegovi dobri starši v mariborsko gimnazijo, katero je končal z odličnim uspehom. Po gimnazijski maturi je izpolnil gorečo željo svoje matere ter se je posvetil s poklicom duhovskemu stanu.

Novo mašo je pel v rojstnem kraju na Kapli l. 1901. Za kaplana je bil Makolah pri Poljčanah, odkoder ga je poslal škof dr. M. Napotnik v Rim, kjer je dosegel doktorat iz cerkvenega prava. Kot mlad doktor je kaplanoval na Vidnem, v Žalcu, v Novi cerkvi ter v Celju. Poklican je bil za nekaj časa na rav-

nateljsko mesto na zavodu šolskih sester v Trstu.

Ker ga je Vsemogočni oblagodaril s posebnimi vzgojnimi zmožnostmi ga je postavil škof za spirituala ali duhovnega voditelja na bogoslovju v Mariboru, kjer je bil tudi profesor cerkvenega prava. Dne 1. decembra 1918 je bil imenovan za stolnega lavantinskega kanonika. Februarja 1931 je postal infulirani stolni dekan in 5. februarja 1934 stolni prošt.

Jubilant slovi kot cerkveni govornik. Veščak je v vprašanih cerkvenega prava in uprave. Izven svoje poklicne službe je prav marljiv na delu z vodilnimi nasveti ter je že več let predsednik Tiskarne sv. Cirila in Spodnještajerske ljudske posojilnice. Vedno zvest dr. Jerovšekov sodelavec je po njegovi smrti kot njegov naslednik z vso skrbnostjo čuval nad našima uglednima in važnima zavodoma: Spodnještajersko posojilnico in Tiskarno sv. Cirila. V času najhujše gospodarske krize sta obe gospodarski ustanovi zmogli kljubovati težavam, ker je g. predsednik znal skupno s svojimi sodelavci najti možnost razvoja in rednega delovanja. Njegove osebne žrtve so rodile uspehe.

K 60 letnici častita g. jubilantu »Slov. Gospodar«, želeč mu na odgovornosti polnem mestu obilo božjega blagoslova in krepkejšega zdravja za vse nadaljne jubileje, katere bo dočakal v dostojanstvu lavantinskega prošta in zaslugah kulturnega delavca!

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI

Pogajanja združene opozicije z dr. Mačkom razbita. Že mesece romaajo po časopisu vesti o sporazumu med srbsko opozicijo z dr. Mačkom. Šefi srbske opozicije so se mudili z že spisanim sporazumom v Zagrebu pri dr. Mačku in so čakali na njegov podpis. Dne 2. oktobra se je vršil v Zagrebu zaključni sestanek delegatov strank združene opozicije in hrvaških političnih skupin pod predsedstvom dr. Mačka. Na tej seji ni prišlo do že dolgo obetanelega sporazuma. Po razbitju pogajanj za sporazum se je odpeljal dr. Maček na svoje posestvo v Kupinac, delegati srbijske opozicije pa nazaj v Beograd, kjer se bodo znova pogajali med seboj.

V DRUGIH DRŽAVAH

Dva važna dogodka iz zasedanja Društva narodov. Pri tokratnem zasedanju Društva narodov v Ženevi sta omembe vredna dva dogodka. Pisali smo že, da je rdeči Španiji potekel mandat v Svetu Društva narodov in da ni dobila pri glasovanju držav članic Društva narodov predpisane dvetretjinske večine, dasi se je trudila na vse kriplje. Mesto rdeče Španije je zasedla Belgija s 47 od 52 glasov. — Posebna 23 članska komisija pri Društvu narodov, ki je že svojčas preiskala kitajsko-japonski spor radi Mandžurije, je nastopila tokrat z odločno obsodbo Japonske. Kitajska se je po svojem zastopniku upravičeno pritožila pri Društvu narodov radi nezaslišane bombardiranja kitajskih nezaščitenih mest od japonskih letal. Sklep omenjene komisije pravi: Vzhodna komisija Društva narodov je raziskala vprašanje letalskih japonskih napadov na nezavarovana kitajska mesta. Komisija obžaluje te napade, pri katerih so zgubili življenje tisoči čisto nedolžnih državljanov in med temi največ žensk ter otrok. Po izjavi komisije ni za zločinsko početje japonskih letal, katero je vzbudilo po vsem svetu največje ogorčenje, nobenega izgovora. Vzhodna komisija najostreje obsoja bombardiranje kitajskih mest, katerega je zagrešilo in ga skoro dnevno nadaljuje japonsko letalstvo. — Dalje razglasa časopisje, da je ameriški državni tajnik za zunanje zadeve C. Hull izjavil, da so Združene ameriške države pripravljene za sodelovanje pri gospodarskih sankcijah ali kazenskih odredbah napram Japonski radi njenega početja na Kitajskem, ako bi jih sklenilo Društvo narodov. Ameriška vlada je sporočila 23 članski komisiji za vzhodne zadeve pri Društvu narodov, da se povsem priključuje zgoraj omenjeni resoluciji proti bombardiranju nezaščitenih mest od japonskih letalcev. To sporočilo je napravilo na japonsko prestolico Tokio mučen in najbrž učinkovit vtis.

Veliko presenečenje pri Društvu narodov. Pri tokratnem zasedanju Društva narodov v Ženevi je bilo na vrsti tudi vprašanje državljanske vojne v Španiji. Društvo narodov je hotelo sprejeti resolucijo, katera bi vsebovala obsodbo onih držav, ki so se vmešale v krvave španske dogodke. Resolucija je bila sprejeta v pododboru, a odklonjena pri zaključnem za-

sedanju v plenumu z glasovi Albanije in Portugalske. Od 48 navzočih zastopnikov Društva narodov je glasovalo za resolucijo 48, 14 se jih je vzdržalo glasovanja, Albanija in Portugalska sta glasovali proti. Izid glasovanja je vse presenetil. Časopisje poudarja, da je Italija s svojim vplivom dosegla, da je resolucija propadla.

Mussolini zopet v Rimu. V našem zadnjem poročilu o bivanju Mussolinija v Nemčiji smo pustili predsednika italijanske vlade še v Berlinu, kjer je bil nadvse veličastno sprejet, ko se je peljal v spremstvu Hitlerja po ulicah nemške prestolice. Po končanih manifestacijah nemškega naroda na ulicah 28. septembra se je zbralo na večer omenjenega dne nad en milijon ljudi, da posluša govora Hitlerja in duceja. Najprej je govoril Hitler, za njim Mussolini. Oba govora je prenašal radio po vsem svetu. Oba govornika sta poudarila skupnost nemškega narodnega socializma in italijanskega fašizma. Gromovite besede Hitlerja in Mussolinija so ob koncu izzvenele v miroljubnost Nemčije ter Italije. Z govori sta nastopila državnik v olimpijskem stadionu. Zaključek sprejemnih prireditev 28. septembra je tvorila v stadionu Mussoliniju na čast prirejena velika parada nemške vojske, mornarice in letalstva. Dne 29. septembra je položil Mussolini v Berlinu na spomenik nemških padlih vojakov venec in si je še enkrat ogledal izurjenost nemškega vojaštva pri veliki paradi v Charlottenburgu pri Berlinu. Opoldne je še italijanski ministrski predsednik kosil s Hitlerjem v kancellarski palači, popoldne se je odpeljal s svojim posebnim vlakom v Rim. Pri odhodu duceja je bil celotni Berlin na nogah, ko je spremljal državni kancler Hitler z odličnimi predstavniki države, vojske in stranke Mussolinija na kolodvor, kjer sta se voditelja poslovila s krepkim stiskom rok. Do nemške državne meje sta spremila duceja ministra Hess in Frank z nekaterimi visokimi uradniki. — Rim je pripravil svojemu šefu vlade slovesen sprejem. Italijanska prestolnica in druga mesta so bila 30. septembra vsa v zastavah, trgovine so bile zaprte, delavci so bili proti plačilu prosti. V Rimu so postavili fašisti 20 m visoki stolp z začetnima črkama M(ussolini) in H(Hitler) v nadaljnji višini 5 m. Obe črki sta bili sestavljene iz električnih žarnic, ki so zvečer žarele. — Kar je doživel Mussolini veličastnega ob dnevih bivanja na nemških tleh, tega bo deležen tudi Hitler na Italijanskem. Dan Hitlerjevega obiska v Italiji še ni določen, a duce ga je že v Berlinu povabil.

Prejšnji finančni minister se zopet vrnil v čehoslovaško vlado. Junija je odstopil čehoslovaški finančni minister dr. Kalfus radi spora z vlado v vprašanju žitnih cen. Mesto finančnega ministra je oslalo nezasedeno in ga je vodil začasno prosvetni minister dr. Franke. Te dni je zopet prevzel mesto finančnega ministra dr. Kalfus.

Francija bi se rada dokopala do protiteža tesne fašistične zveze med Berlinom in Rimom. V dnevih, ko je bila evropska

pozornost obrnjena v Berlin, kjer se je mudil Mussolini, so se vršili še razni drugi politični razgovori. Avstrijski kancler dr. Schuschnigg se je sestal v Badenu pri Dunaju s predsednikom čehoslovaške vlade dr. Hodžo. — Ves teden se je mudil v Pragi podpredsednik francoske vlade Leon Blum. Imel je več razgovorov s čehoslovaškimi politikami. — Predsednik francoske poslanske zbornice Herriot je imel na Dunaju daljše razgovore z avstrijskim kanclerjem. Francija je napela v zadnjem času vse moči, da bi združila Čehoslovaško, Romunijo, Avstrijo, Jugoslavijo in Poljsko v trden srednjeevropski blok, ki bi bil nekak protitež najožji združitvi nemškega in italijanskega fašizma.

Španski rdečkarji se pripravljajo na zimsko vojno. V španski državljanski vojni se ni zgodilo v minulem tednu nič kaj posebno odločilnega. Nacionalisti so na severu zavzeli mesto Riba de Sello, ki tvori ključ do obmorskega mesta Gijon, katero je še zadnje ustavljajoče se zatočišče rdečih na severu. Poveljnik nacionalističnih čet general Franco je poslal od 250.000 mož broječe severne armade en del na katalonsko fronto, da bi odrezal največje rdeče obmorsko mesto Barcelona od ostale Katalonije in bi preprečil dovoz živil iz Francije. — Osrednja rdeča vlada v Valenciji upa, da se bo s svojo vojsko še držala preko zime. Izdala je dva odloka za zimsko bojevanje. Družine, ki imajo po več članov, smejo imeti za vsako posteljo po eno odejo in dve rjuhi. Ostalo posteljno perilo bo oddano za vojake, da ne bodo tako prezebali v postojankah v zimi, kakor se je to zgodilo lani. Za bodoče je prepovedano pečenje belega kruha in peciva, pač pa se zviša dnevna porcija kruha od 150 na 200 gramov za osebo. Vlada je določila najvišje krušne cene in je najstrožje prepovedala kopičenje živeža in raznih drugih življenjskih potrebščin.

Odlikovanja ob enoletnici Francove vlade. Ob priliki enoletnega obstoja nacionalne vlade v Španiji je odlikoval general Franco italijanskega kralja, Mussolinija in Hitlerja v znak hvaležnosti z najvišjim redom »rdeče strele«.

Zasedanje španskega rdečega parlamenta. Španski rdeči parlament, kateri je bil izvoljen februarja 1936, je zadnje dni zasedal pod predsedstvom ministrskega predsednika Negrina v Valenciji. Sej se je udeleževalo 136 poslancev. Med temi so bili taki iz zmernejših skupin, kateri so se po izbruhu državljanske vojne zatekli v inozemstvo.

Francija bo izgnala španske begunce. Veliko pozornost vse javnosti je vzbudila izjava francoskega notranjega ministra, da bo Francija izgnala blizu 60.000 španskih beguncev, in sicer iz rdečega in nacionalnega Francovega tabora.

Preokrenitev v politiki Turčije. Zadnjič smo poročali, da sta odstopila na Turškem dolgoletni ministrski predsednik Izmet Ineni in zunanji minister Ruždi Aras, ki je krmaril 12 let turško zunanjo politiko. Oba najodličnejša člana vlade sta bila najožja sodelavca predsednika turške republike Ataturka. Novi šef vlade je dosedanji gospodarski minister Jelal Bajar, ki je velik prijatelj Anglije. Predsednik Ataturk se je odločil radi tega za tako važno spremembo vlade, ker sta se odslavljeni ministra preveč naslanjala na

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

sovjetsko Rusijo, čemur se je upiral predsednik države.

Diktator Rusije Stalin kar naprej stre-lja. Diktator Rusije Stalin se je spravil v zadnjem času s krogami nad državne uradnike, ki nadzirajo državna žitna skladišča ter nabavljajo živila. Pri nabavljaj-nih in žitnih uradih so odkrili največjo korupcijo ter velike poneverbe. Več kriv-cev je bilo obsojenih in postreljenih. Žit-ne obravnave so javne in jim prisostvu-jejo v velikem številu kmetje, katere so prej gnjavili ter izžemali obtoženi žitni uradniki. — Brezobzirno je nastopil Sta-lin tudi proti železniškemu osebju na Daljnem vzhodu, kjer znaša dosedanje število ustreljenih železniških uslužbencev 350 oseb.

Ostrejši nastop angleških oblasti v Pa-lestini. Zadnjič smo poročali, da je bil v Nazaretu pri izstopu iz anglikanske cer-kve ustreljen angleški komisar pokrajine Galileja. Atentat je bil najbrž delo arab-skih nasilnikov ali teroristov. Angleška vlada je sedaj razpustila vrhovni arabski odbor, voditelje je zaprla ter je uvedla ča-sopisno cenzuro. Prepovedana je objava vseh vesti, razen tistih, katere dobijo listi od oblasti.

JAPONSKO-KITAJSKA VOJNA

Japonska nova ofenziva pri Šangaju ponesrečila

Japonci so prešli 1. oktobra pri Lotien-u, severno od Šangaja, v napad, kateri se je razvil v doslej najbolj krvavo bitko na Kitajskem. Pred ofenzivo so obsuli Ja-ponci kitajske postojanke s topovskimi granatami in z letalskimi bombami. Po temeljiti bombni pripravi so napadli z go-stimi pehotnimi oddelki z namenom, da bi obkolili Liuhang, kjer je zbrano jedro ki-tajske armade na tej fronti. Ako bi jim bil uspel ta napad, bi bil Šangaj ob glavno obrambo in bi koj padel Japoncem v roke. Kitajci pa so junaško vzdržali napad in so se morali Japonci po hudih zgubah umakniti. Kitajske čete so iztrgale Japon-cem pred severnim šangajskim kolodvo-rom pred par dnevi zgubljene postojanke in so potisnile Japonce v tem odseku da-leč nazaj. Japonci sami priznavajo, da so imeli pri ponesrečeni ofenzivi 1. oktobra 1893 mrtvih in 5673 ranjenih. Kitajci, ki so se samo branili, pa 20.000 mrtvih in 35.000 ranjencev. Najbrž bo nasprotno res, ker vsikdar več zgubi napadalec nego branitelj.

Japonci v prodiranju na severu

Japonska severna armada je prodrla do Futunga, ki leži 60 milj južno od sedanje fronte, in grozi tamkaj se nahajajočim kitajskim oddelkom napad v bok. Med že-leznicama Peking—Hankov in Tiencin—Nanking so Japonci že pri trdnjavi Tung-van, katera je že najbrž njihova. Tung-van je 80 km oddaljen od pokrajine Šan-tung, katero bodo skoraj gotovo Japonci zasedli. Omenjena provinca se še ni od-ločila, ali bo šla z Japonci, ali pa se bo spustila z njimi v boj.

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

ZAKAJ

kupuje ljudstvo iz
cele Jugoslavije
v Trgovskem domu

STERMECKI, Celje

1. Ker ima samo dobro blago!
2. Ker ima zelo nizke cene!
3. Ker ima velikansko izbiro!
4. Ker ima vedno sveže in novo blago!

ZAKAJ ima Trgovski dom Stermecki samo dobro blago?

Ker je za nakup blaga določeno posebno osebje pod vodstvom šefa, katero pregleda kolek-cije vsakega tovarnarja in strokovno preizkusi vsako blago, predno se kupi.

ZAKAJ ima Trgovski dom Stermecki zelo nizke cene?

Trgovski dom Stermecki ima 4 oddelke ali 4 trgovine, t. j. trgovino na drobno v pritličju, pošto razpošiljalnico v I. nadstropju, trgovino na debelo v II. in III. nadstropju in tovarne perila in konfekcije v IV. nadstropju. Za vse to skupno podjetje se rabi ogromno blaga in če se kupi to blago v takšni množini, se tudi dosežejo nizke cene in samo ta lahko pro-daja po nizkih cenah, kateri tudi kupi po nizkih cenah.

ZAKAJ ima Trgovski dom Stermecki velikansko izbiro?

Velika izbira blaga je samo tam možna, kjer je tudi velika poraba blaga in da je v Trgov-skem domu Stermecki res velika poraba na blagu, je razvidno že iz zgoraj omenjenega, t. j. da ima 3 vrste trgovine in zraven pa še tovarno perila in oblek.

ZAKAJ je vedno sveže in novo blago?

Zopet samo zato, ker je velika poraba in velika poraba je tam, kjer je veliko odjemalcev. In zakaj je veliko odjemalcev? Ker ima Trgovski dom samo dobro blago, zelo nizke cene, velikansko izbiro in vedno sveže in novo blago.

KONČNO

je še omeniti, da je Trgovski dom Stermecki bil primoran letos valed vedno večjega prometa kupiti sosedno hišo in ker je bila stara in neprimerna za današnje čase, isto do tal porušil in na istem mestu sezidal moderno, štirinadstropno železobetonsko trgovsko hišo. Trdka zaposluje stalno 130 ljudi, sezonsko pa čez dvesto.

Kdor še ni odjemalec, naj piše po brezplačni moderni ilustrirani cenik, da se o vsem oseb-no prepriča.

Naslov:

Stermecki

**Celje
22**

Dvajsetletnica smrti Dr. Jan. Ev. Kreka.

V 5. Mojzesovi knjigi v zadnjem (34. po-glavju) se pripoveduje, kako je šel Moj-zes, voditelj izraelskega ljudstva, na bož-je povelje na goro Nebo nasproti Jerihi. In Gospod mu je pokazal obljubljeno de-željo, rekoč: »Tvojemu narodu jo bom dal. Videl si jo s svojimi očmi, pojdeš pa ne vanjo.« In Mojzes, služabnik Gospodov, je tam umrl.

Pred dvajsetimi leti je umrl dr. Janez Evangelist Krek, voditelj slovenskega na-roda. Popeljati je hotel svoje ljudstvo iz politične sužnosti k vstajenju in osvobo-jenju. Skozi puščave in težave ga je vo-dila pot. In ko je prišel že skoro do kon-ca osvobodilne poti, ko so se že pokazale na obzorju zarje jugoslovanskega osvo-bojenja in zedinjenja, so otemnele njego-ve telesne oči, in njegovo od bojev, napor-ov in boleznih strto telo se je zrušilo v hladen objem smrti.

Čez dva dni — 8. oktobra — preteče 20 let, odkar je ta hudi udarec zadel sloven-ski narod. Mnogo prerano je prišel ta uda-rec. Saj bi bil dr. Krek sedaj star 72 let, pa ga je božja poslanka pokosila v 52. le-tu življenja. Njegova smrt je zasekala tako široko vrzel v organizmu našega na-roda, da jo je komaj zamašilo večje šte-vilo mož, sposobnih in delavnih, in to za silo. Je sicer res, da je vsak človek na-domestljiv. Toda v resnici veliki moške ostanajo v nekaterih ozirih le nenado-mestljivi.

Velik je bil pokojni Krek po svojem duhu. Svojo luč je črpal ta duh iz vrela luči in svetlobe, iz neusahljivega vrela božje resnice. Zato je bil žarišče svetlo-be, ki je lila iz tega svetlega in močnega duha med naše ljudstvo in vse njegove plasti. V vse panoge življenja je prodiral ta bleščeči duh, vse stvari je hotel raz-svetljevati, vsem vprašanjem priti do dna. Tako univerzalni, vse-obsežni duhovi so med posameznimi narodi izjeme, so da-rovi, poklonjeni dotičnemu narodu od božje previdnosti.

Velik je bil Krek po svojem srcu, po svoji ljubezni. Tudi ta je bila vse-obsež-na. Oklenila se je slovenskega kmeta, ki je stokal v sponah oderuštva, oklenila se je delavca, ki je bil brezpraven suženj v tujih rokah se nahajajočega kapitala. Oklenila se je obrtnika, ki se je težko bo-ril za svoj gospodarski obstoj. Ni ga bilo sloja in stanu v našem ljudstvu, pred ka-terim bi se bilo zaprlo Krekovo srce. To srce je bilo najbolj vseslovensko, enako pravično in enako skrbno za Kranjce, za Štajerce, Korošce, Goričane, Tržačane, pa tudi za Hrvate, zlasti za one v Istri in Dalmaciji. Iz slovenstva je vzrasla nje-gova ljubezen v jugoslovanstvo. Kakor so tokovi naših rek obrnjeni proti jugu, tako je tudi njegova hrepeneča ljubezen plula med naše brate na jug.

Velik je bil Krek po svoji požrtvoval-nosti. Sebičnosti ni poznal, tuje mu je bilo

vsako samoljubje. Nikdar in nikjer ni iskal sebe, vedno je bil bližnji tisti, ki mu je posvečal svojo brigo in svoje prizadevanje. Vselej in povsod se je vdal stvari, ki se je za njo zavzel in potegoval. »Jaz« zanj ni eksistiriral. Za sebe ni iskal ne plačila ne priznanja ne časti. Če so mu kje hoteli skazati posebne časti, je odmajal z glavo, odmahnil z roko, češ, to so pleve, ki niso vredne, da bi se pameten mož za nje briga. Njegova preprosta obleka je bil zunanji dokaz njegove brezpogojne nesebičnosti, ki je od sveta zahtevala samo to, kar je neobhodno potrebno za življenje.

Velika je bila Krekova delavnost, ki ji ni primere. Kar je zamislil, je hotel sam v dejanstvu izvršiti. Ni samo dajal idej, drugim pa prepuščal, naj jih uresniči. Ni hotel biti podoben kukovci, ki svoje jajce prepušča tuji ptici v valitev. Sam je zagrabil na vseh področjih javnega življenja, sam ustvarjal organizacije, gospodarske, zadružne, prosvetne, strokovne in politične, sam jih vodil. Govoril in bodril je s svojo premišljeno, prepričevalno in navduševalno besedo na nešteti shodih. Inicijativno (vzpodbudno) in odločilno je bilo njegovo delo kot vsestranskega organizatorja in kot politika v nekdanjem kranjskem deželnem in dunajskem državnem zboru. Tako ogromno delo je zmogel samo Krekov bogat duh, ki ni poznal te min, njegova neizčrpna energija, ki se ni plašila ovir, in njegova neutrudljiva delavnost, ki ni iskala odmora in pokoja.

Ožarjen vstaja ob dvajsetletnici smrti pred našimi očmi duhovni lik velikega dr. Kreka. Živi Krek ni maral slavo- in hvalospevov, tudi mrtvemu nočemo zažigati kadila. Nagib, ki nam je merodajen za proslavo njegovega spomina, je naš nesmrtni voditelj škof Slomšek v »Drobtinicah« leta 1862 (v letu svoje smrti, tri leta pred Krekovim rojstvom) tako opredelil: »Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zasluge nam je ravno toliko dolžnost, kakor posnemati njihove slavne zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njih vrli naslednik.« Krek je velik dobrotnik slovenskega naroda, za

Na svetovno razstavo v Pariz prihajajo iz raznih francoskih pokrajin Francozi v starih narodnih nošah.

Po kitajskih mestih so ženske in otroci v neprestani smrtni nevarnosti radi bomb iz japonskih letal. V japonski prestolici v Tokio matere mirno vozijo vozičke s svojimi otroci.

Najmodernejšo strojnico je dobila Indijska vojska, kateri poveljuje Anglija. Na sliki vidimo Indijsko vojaka z novim orožjem.

Za s peskom napolnjenimi vrečami poslujejo v Šangaju radi krogel banke.

katerega je storil nebroj prelepih del ter si pridobil premnogo znamenitih zaslug. Zato nas obvezuje dolžnost hvaležnosti, da proslavljamo njegov spomin. V tem spominu je tudi vključena pobuda k posnemanju njegovih slavnih zgledov. Krekove ideje so še vedno žive. Naj bi tudi bile zmeraj životvorne med našim ljudstvom, zlasti med slovensko mladino!

PO SVETU KATOLIŠKEM

Protest zoper preganjanje nemških katoličanov. Svet je postal pozoren na položaj katoličanov v Nemčiji po papeževi okrožnici »S pekočo skrbjo« (s temi besedami se namreč začne) z dne 14. marca 1937. Papež Pij XI. je v tej okrožnici z dejstvi dokazal vse kršitve konkordata, ki jih zagrešuje narodno-socialistični režim v Nemčiji, in težak položaj nemških katoličanov. Ko je katoliški svet to spoznal, se je v njem dvignil oster protest zoper počenjanje narodno-socialističnih mogotcev. Zlasti v Ameriki je nastalo odločno protestno gibanje. Zbrane so izrazite in ostre besede, s katerimi je kardinal Mundelein v Chikagu obsodil postopanje narodnega socializma in njegovih voditeljev proti krščanstvu, zlasti proti katoliški cerkvi. Kardinalu so sledili drugi škofje, ki v poslanicah in na zborovanjih protestirajo zoper pritisk, ki se vrši nad nemškim narodom, zoper uničenje svobode združevanja, tiska in vesti, ter prosijo Boga, da bi krščanska Nemčija, sedaj tako hudo preganjana, čim prej zopet prišla do svobode, miru in napredka. Val protestov je zajel tudi Južno Ameriko. V Braziliji so izročili katoličani pisan protest, podpisan od 70.000 katoličanov, nemškemu poslaniku v Rio de Janeiru (glavnem mestu Brazilije). V njem protestirajo zoper kršitve konkordata, zoper uničevalno borbo, ki se vodi iz sovraštva zoper Kristusa in cerkev, zoper omejevanje in uničevanje verskih šol, zoper gaženje pravic krščanskih staršev, zoper pogansko češčenje plemena in države, zoper razširjanje nemške narodne cerkve, zoper to, da se z vsemi sredstvi dela za odpad od krščanstva

Finska jadrnica »Archibal Russel«, katere še danes prevaža žito iz Avstralije v Evropo.

in izstop iz katoliške cerkve, zoper izričanje kristjanov s področja pouka, vzgoje, socialnega in političnega življenja, zoper uničenje edinega obrambnega sredstva katoličanov: svobodnega tiska, zoper strastno-hudobno propagando, ki se vrši potom najetega tiska in radija zoper krščanstvo, predvsem zoper katoliško cerkev. Ta protest, ki je hudo razburil narodno-socialistične mogotce, pred vsem svetom razsvetljuje žalostni položaj katoličanov v Nemčiji.

Komunistični agitator — milijonar. Komunistični program ne dopušča zasebne lastnine. Po programu bi se morali ravnati komunistični voditelji. Ako posameznik po programu ne sme ničesar imeti, marveč je vse last družbe, odnosno države, bi se predvsem moralo zahtevati od voditeljev, da se odpovedo zasebni lastnini. Pa ne store. Drugače govorijo, drugače delajo. Da bi svoje bogastvo odstopili družbi ali državi, jim niti na misel ne pride. Nasprotno, čim več morejo premoženja nagrabiti, tem ljubše jim je. V nebeški raj kot brezbožniki ne verujejo, pa si hočejo na tem svetu raj ustvariti. Delavci si tega ne morejo, raztrgani in lačni hodijo okoli. Tako se dogaja v Rusiji. Voditelji so postali milijonarji, množica ljudstva pa je osiromašila kot nikdar prej. Smo že večkrat navedli v našem listu ime na teh pijavk ruskega delovnega ljudstva, ki so nagrabili milijone ter jih naložili v inozemskih bankah. Nič boljše ni v Mehiki, kjer je komunistični prvak Calles

milijonar, ki svoje milijone komaj prešteje. Tako je tudi v rdeči Španiji. Za primer naj služi barcelonski župan dr. Miro Aguada. Po svojem poklicu je zdravnik. Ni se pa za svoj poklic nič briga in zato tudi ni nič zaslužil. Bil pa je ognjevit komunist ter vnet agitator za komunizem. Ko je bila proglašena katalonska republika, je postal dr. Aguada župan v glavnem mestu Barceloni. Tako lepo po »komunistično« je upravljal mesto, da je v kratkih mesecih obogatel. Prej ni imel niti dveh pezet v žepu, leto dni pa je zadoštovalo, da je »zaslužil« dva milijona pezet. Svoj jezik pa še vedno obrača proti kapitalizmu in delavcem pridiga komunizem.

Vera in voditelji Indije. Poljska vlada je poslala učenega katoliškega duhovnika dr. Andreja Krczesinskega na potovanje po svetu, da preštudira povsod sodobna vprašanja in razmere, ki vladajo v posameznih državah. Dr. Krczesinski je prišel na svojem potovanju v Indijo, kjer je spoznal razne narodne voditelje. Razgovarjal se je z znanim indijskim voditeljem Gandhijem ter spoznal, da je Gandhi v verskem oziru brezbrizen in mlačen ter iz tega razloga nasprotnik krščanskih misijonov. Drugi indijski voditelji so večinoma do vere in katolicizma dobro razpoloženi. Pandit Neburu, voditelj ene največjih indijskih strank, je izjavil: »Nimam vere; če pa bi hotel kakšno vero imeti, bi prišla samo katoliška vera v poštév.«

Nesreče.

Angel varuh. V Studencih pri Mariboru se je zgodila pod večer prometna nesreča, ki je nekako čudežno ostala brez posledic. V trenutku, ko je hotel prekoračiti Kralja Petra cesto šestletni železničarjev sinček Franček Jug, se je pripeljala konjska vprega. Dečko je zagledal prepozno konja, ki ga je podrl in so šla kolesa preko otroka. Mali je ostal do malenkostnih prask nepoškodovan.

Usodepoln preizkus telesne moči. Viktor Anželak, 45 letni splavar, je ob Pristanu v Mariboru preizkušal svojo telesno moč z ruvanjem s tovariši. Pri teh preizkusih je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo in je bil prepeljan v bolnišnico.

Otrok se po nesreči smrtno obstreli. V Kamnici pri Mariboru je prodal posestnik Grzina sadje in ga je stražil v noči z nabito puško, da bi mu ga kdo ne pokradel. Zjutraj je orožje prislonil k drevesu v sadovnjaku. Njegov petletni sinček Stanko se je v nezavarovanem času igral s puško, potegnil petelina, sprožil in naboj ga je zadell tako nesrečno, da je kmalu po prepeljavi v mariborsko bolnišnico umrl radi prevelike izgube krvi.

Pri obiranju hrušk smrtno ponesrečil. Franc Kosi, 60 letni posestnik v Grabah pri Ljutomeru, je splezal na drevo, da bi obral hruške. V višini je zgubil ravnotežje, padel je na tla in obležal mrtev. Smrtno ponesrečen je bil lovski čuvaj in je znal dobro igrati na harmoniko.

Hrbtenico si je zlomil. V Spuhlji pod Ptujem je padel z lestve in si je zlomil hrbtenico 43 letni posestnik Simon Krajncič, katerega so oddali v ptujsko bolnišnico.

Narasla Mura odnesla brod. Radi hudih zadnjih naličev močno narasla Mura je odnesla v Lutvercih pri Gornji Radgoni brod. Radi te nesreče so hudo prizadeti dvolastniki, kateri so se posluževali tega broda.

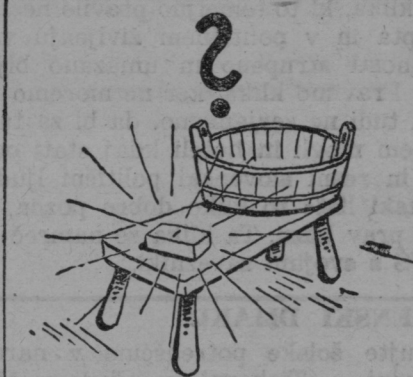
Z nalomljenim križem v bolnišnico. Fr. Kolar, 26 letni krojaški pomočnik z Zvodnega pri Teharju, je obračal v apnenici v Pečovniku voz. Spodrsnilo mu je in padel je tako nesrečno, da si je nalomil križ in so ga oddali v celjsko bolnišnico.

Voz zlomil pastirju nogo. Vinko Divjak, devetletni pastir z Brega pri Polzeli, se je vračal iz šole. Skočil je pred vozom z volovsko vprego preko ceste in padel pod vole. Voz je šel čezenj in mu je zlomil desno nogo. Poškodovanega fanta so oddali v bolnišnico v Celje.

Usodepolno trčenje. Na Mariborski cesti v Gaberju pri Celju sta trčila kolesar narednik-vodnik in motociklist Leopold Trenberger, šofer z Dunaja, ki je imel zadaj na motorju svojo gospodinjco Elmo Trtik. Ker je vozil motociklist z brzino 30 km, je bil sunek tako hud, da je vrglo Trtikovo preko motorja na hodnik, kolesarja pa na cesto. Trtikova si je zlomila pri padcu spodnjo čeljust, narednik ima poškodbe na roki in na levi nogi.

Posestnik ob dva konja. Jakob Brvar, posestnik iz Dolenje vasi pri Zagorju ob Savi, se je podal z dvovprežnim vozom na Kal nad št. Lambertom, kjer je kupil nekaj pšenice in krompirja. Ko sta Brvar in njegov hlapec naložila pakupljeno na voz,

To je dobro sredstvo!

Kaj pravi modra teta nato: "V pralnici je dobila seveda kos

**SCHICHTOVEGA
MILA
JELEN**

Kajti to opere vse zopet snežnobelo!"

sta se še pomudila nekaj časa pri ljudeh, ki so jima prodali živež. Čez čas sta šla iz hiše pogledat h konjem in videla, da ni nikjer ne konj in ne voza. Konja sta sama odpeljala voz, na strmi cesti se je preotala cela vprega v prepad in sta se konja ubila. Brvar ima 5000 din škode.

Kolesar hudo ponesrečil. V štango pri Litiji sta se peljala po opravkih na kolesih St. Kvaternik, poslovodja v šmartnem, in B. Rajner. Zvečer je odpovedala na povratku Kvaterniku na strmini pred Zavrtnikom zavora. Zaletel se je v zadnje kolo voza, ki je stal na cesti, ter je oble-

žal nezavesten v obcestnem jarku. Tovarščak Rajner je oskrbel, da je bil poškodovan prepeljan na dom, kjer je poklicani zdravnik ugotovil hud pretres možganov, nad desnim očesom prebito kost in izgubo devetih zob.

Razne požarne nesreče. Pri Sv. Martinu na Pohorju je uničil večerni požar gospodarsko poslopje posestniku Hermanu Sulc. Zgoreli so tudi trije voli. Škoda znaša 80 tisočakov. — V Stožicah pri Ljubljani je uničil ogenj pod Ivanu Jernejcu. Uničeno poslopje je bilo staro, posebnih poljskih pridelkov ni bilo spravljanih v njem in radi tega škoda ni velika. — V Dolni vasi pri Ptujju je zgorelo posetniku Martinu Blažeku s slamo krito gospodarsko poslopje. Orožniki so kmalu po požaru zaprli nekega posestnika, ki je priznal, da je zažgal Blažeku poslopje iz starega sovraštva. — V Ljubnem v gornji Savinjski dolini je zgorela hiša gostilničarja Maksa Šterna. Pri gašenju se je hudo opekla 18 letna najemnikova hčerka, Marija Zapussek iz Debra pri Laškem, ki se je zatekla v celjsko bolnišnico.

Razne novice.

Kozel kot vrtnar. »Kmetski list« se je 29. septembra poskusil v obrambi morale v politiki. Na vprašanje »zakaj« odgovarja tako-le: »Zato, ker se je pri nas razpasla klika, ki to temeljno pravilo nesramno tepta in v političnem življenju vsaki dostojnosti strupeno in umazano bije v obraz. Pravimo klika, ker ne moremo verjeti in tudi ne verjamemo, da bi za takim početjem mogli in hoteli kdaj stati odgovorni in resni slovenski politični ljudje.« »Kmetski list« to klika dobro pozna, ker mu je prav blizu. Ta klika se namreč piše — JNS s svojimi zavezniki.

SLOVENSKI DIJAKI!

Kupujte šolske potrebščine v narodni trgovini — Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptujju!

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

Saj nihče drug ne ve, kako je z njim, kakor le on sam in pater Valerijan in Veronika. Ali nobenega od teh ni blizu kje. Zapuščen je in zavržen kakor kamen na cesti in nikogar svojega nima. Ko bi do Veronike mogel ali ko bi ona prišla k njemu, koliko laže bi mu bilo!

Silno hrepenenje ga je prevzelo: o, k Veroniki! Vse misli so se mu strnile v to eno: k Veroniki! Morda ima vendarle še toliko moči, da se privleče v Šmarje. Poskusil bo, pa če bi moral po vseh štirih vso dolgo pot.

Ko se je ozrl, je zagledal za zidom kup drv. Zavlekel se je do njih in spoznal, da so pobrana iz starega plota. Tu bi si znal najti palico! Res si jo je izbral. Oprl se je nanjo in poskusil vstati. Hvala Bogu, še kar šlo je! Prestopil je. Glej, saj pojde! Saj leva noga ni zlomljena, le izvil si jo je.

Stisnil je zobe, premagal hude bolečine in počasi odkrevsal. Najhuje ga je bolelo v rami in v hrbtu.

Ko je prišel na ravno cesto, mu je bilo nekoliko laže. Ali zdaj ga je jel kašelj siliti in zdaj pa zdaj mu je bruhal kri iz prs. Bolelo ga je manj, toda

Obžalovanja vredni slučaji.

Vlom v tekstilno skladišče. V noči na 1. oktober je bilo vlomljeno v Mariboru na trgu Kralja Petra v tekstilno skladišče. Vlomilci so vdrli s strani magdalenske cerkve ter so odprli vrata s svedrom. Odnesli so raznih tkanin za 9211 din.

Nasedel goljufu. Jakob Burka, posestnik pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, je prijavil v Mariboru, kako je nasedel sleparju. K njemu je prišel neznanec, ki se je predstavil za Davorina Trstenjaka. Znal je za Burkovo hranilno knjižico pri Prvi hrvatski štedionji na 15.000 din. Priporočeval je, da je vrednost te vloge znatno padla. Govoril je tako dolgo v posestnika, da mu je ta izročil knjižico s prošnjo, naj mu jo vnovči. Laži-Trstenjak je obljubil 8487 din in ga seve ni bilo več na spregled, kakor hitro je imel v rokah Burkovo knjižico, katero je enostavno prodal nekemu bančnemu zavodu za 7878 din.

Aretacija dolgo iskanega vlomilca in dezerterja. Te dni je padel orožniški patrolji v roke in je bil odveden v zapor celjskega okrožnega sodišča posestniški sin Martin Černjak iz Velike Ravne pri Vitanju. Prijetega so orožniki že dolgo iskali, ker je ogrožal vitanjsko okolico z vlomi in je povrh še vojaški dezertjer.

Poskus samomora in samomor. Na Betnavski cesti v Mariboru se je ustrelil iz samomorilnega namena v prsa 18 letni pekovski vajenec Florijan Horvat, katerega je prepeljal reševalni oddelek v brezupnem stanju v bolnišnico. — V Ljubljani v Tivolskem parku se je obesil z električno žico 42 letni Vladimir Čmiljanovski, ruski begunec in zasebni uradnik, uslužben pri skladišču »Balkan«. Vzrok obupnega dejanja je neznan. Samomorilec je bil samec.

Smrtna žrtev pretepa. Ludvik Meglič, doma iz Brezij pri Sv. Neži nad Kovorjem, se je komaj vrnil od vojakov in že se je zapletel v Hudem grabnu pri Tržiču v pretep z drugimi fanti. Neki mlinar in delavec sta Megliča tako hudo metala, da

je priletel z glavo ob betonski zid, si je prebil lobanjo in so ga našli drugi dan po pretepu v obcestnem jarku mrtvega.

Brivski mojster skočil v Krko in utonil. V Novem mestu se je pognal v Krko in utonil 43 letni brivski mojster Jakob Krička. Hitro so ga sicer potegnili iz vode, vendar mu ni bilo več pomoči.

Ciganski tatovi. V Starem apnu v občini St. Jurij pri Grosupljem so vlomili cigani v trgovino Antona Marolta. Odnesli so raznega blaga za 4000 din.

Izpred sodišča.

Ostra obsodba že večkrat predkaznovanega tata. Radi 200 din vredne ukradene odeje je dajal zadnje dni pred mariborskim sodiščem odgovor 45 letni Alojz Palir, rojen v Avstriji in pristojen v Zibiko. Imenovani je že bil radi tatvine večkrat predkaznovan in so ga tokrat obsodili na tri mesece strogega zapora.

Radi uboja nasilnega moža obsojena žena. 31 letna Franciška Maserkova in njen mož Stanko v Zg. Lakencu, sta živela v stalnem prepiru in je bilo zakonsko življenje za slabotno žensko s petimi nedoraslimi otroki pravi pekel. Mož se sploh ni brigal za družino, kar je zaslužil, je pognal po grlu. Vračal se je iz krčem kot največji nasilnež proti ženi in otrokom. Bogzna kolikokrat je morala pred podvjanim možem in očetom v ostri zimi pobegniti vsa družina izpod strehe. 28. avgusta je povsem zbegana ter obupana žena s sekuro usmrtila svojega moža, ko je obležal pijan na poti proti domu. Okrožno sodišče v Novem mestu je Franciško obsodilo radi uboja na dve leti ječe.

Ponarejevalci pred sodiščem

Pred kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je vršila 1. oktobra razprava proti ponarejevalcem. Obtože-

slabel je vedno bolj. Sprva ga je zeblo, ker je bil ves premočen, zdaj pa se je začel potiti; toda pot mu je bil mrzel.

39

Tam, kjer se za mlinom cepi bližnjica od ceste v Šmarje, je bila staja, zraven te pa korito, ki jo je polnil studenec. Ko je tu sem prikrevsal, je v Kapli udarila ura tri. Počil si je in se napil. Bistra voda ga je okrepčala, zavil je navkreber in zdelo se mu je, da hodi laže navzgor kakor po ravnem. Ali dolgo ni bilo tako.

Ko se je jela pot vzpenjati proti onim macesnom pod Šmarskim poljem, je jel omagovati. Vse ga je bolelo, kašljati je moral pogosteje, na ustnih mu je bila krvava pena. Blizu vrha je bil star križ; tu se je zgrudil in naslonil na breg.

Za hribi je postajalo nebo že svetlosivo, potem je porumenelo in rahlo zardelo.

Tedaj se je zopet zavedel. Hotel je vstati, ali glava se mu je povesila in je omahnila.

Ali prihaja smrt?

Da, h kraju gre z njim...

Ali bo moral res brez krsta na oni svet?

»O moj Bog, odpusti mi vse moje grehe!«

Pred očmi se mu je stemnilo in prevzela ga je neskončna trudnost. Ali spanec so mu odganjale vročične sanje.

Največja podmorska križarka

Največja podmorska križarka je zdaj francoska podmorska križarka »Surcouf«, ki odrine pod vodo 4300 ton vode. Ta podmorska križarka je pa tudi vrh vode odlično orožje, ker ima poleg torpedov s 55 cm cevmi tudi dva 20,3 cm in dva 3,7 cm topa ter še letalo na krovu. — Ameriško brodovje ima tri skoraj prav tako velike podmorske križarke z 2730, 3960 in 2710 tonami, ki potopljene odrinejo po 4080 ton vode. Vse tri imajo po dva 15,2 cm topa in dve imata še torpedne čolne in torpedne cevi. — Nekaj let je imela Anglija največjo podmorsko križarko v dobi po vojni, in sicer »X 1«, ki so jo 1923 spustili v morje,

nih je bilo 12 oseb in med temi glavni krivec in mojster vseh slovenskih ponarejevalcev.

Glavni krivec

Glavni krivec na omenjeni razpravi je bil 68 letni Franc Rupnik, rojen v Prenu pri Postojni in po poklicu fotograf. Pri vojaki je služil 23 let. Po prevratu se je preselil v Maribor, bival na Dravskem polju, v mariborski okolici in pri Slovenski Bistrici. Stalno se je pečal s potvarjanjem raznih bankovcev. Obsojen je bil leta 1926 skupno z v kaznilnici umrlim ponarejevalcem Jurijem Potočnikom na tri mesece zapora, katerega je prestal v preiskavi. Radi istega zločina so ga obsodili leta 1927 na devet let, katere je odsedel. Kakor hitro je bil na svobodi, je začel voditi ponarejevalnico v Radvanju pri Mariboru. Tamkaj so ga izsledili orožniki, katerim je srečno ušel in se je po tovanju po raznih krajih slednjič naselil v Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici, kjer je bil izsleden ter prijet pred meseci in izročen v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Rupnik je imel razne pomagače, ki so bili 1. oktobra z njim vred na zatožni klopi.

Ponarejevalnica v Zg. Radvanju

Franc Rupnik se je seznanil s Francom Greif, posestnikom v Račah, ki je bil že večkrat zapleten v ponarejevalne zadeve. Greif je Rupniku razodel, da on z denarjem podpira ponarejevalnico v Zgornjem Radvanju pri posestniku Frideriku Kolman. V tej ponarejevalnici je bil tedaj na delu Gašper Potočnik, brat že omenjenega Jurija, in Mihael Medved, mesar v Cirkovcah. Njune potvorbe niso bile dobre in je na prigovarjanje Greifa prevzel vodstvo mojster Rupnik.

Delavnica je bila v Kolmanovi hiši za spalnico in je obstojalo iz kamrice z dobro prikritim vhodom. Radi varnosti pred presenečenji so ponarejevalci prežagali železni križ na oknu in so ga samo prislonili.

Ponarejanje v Radvanju je dobro uspevalo in bi se še bilo dalje časa zavleklo, da se ni mesar Medved preveč bahal, koliko ima denarja in je ta baharija prišla orožnikom na ušesa. Orožniki so izsledili radvanjsko ponarejevalnico in so obkolili Kolmanovo hišo ob času, ko sta bila v kamrici Medved in Rupnik. Orožniki so bili prepričani, da jim tička ne moreta pobegniti, ker so bila vsa okna na hiši zamrežena in so zavarovali samo vrata.

Kakor hitro sta presenečena opazila nevarnost, sta zažgala več napol izgotovljenih jurjev, snela z okna prislonjeni križ in srečno pobegnili. Orožniki so zaplenili različen ponarejevalni material in hitro je bil izsleden ter prijet Medved pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Rupnik je odnesel pete in so govorili o njem, da se je zatekel kam na Hrvaško. Zaprli so Kolmana ter njegovo ženo in Greifa.

Ponarejevalnica v Spodnji Novi vasi

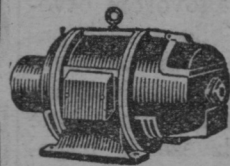
V času, ko so iskale Rupnika tiralice po Hrvaškem, ga je spraval njegov znanec Majcen, s katerim sta se seznanila v kaznilnici, v zvezo z nekim trgovcem in njegovo ženo. Ta sta napotila Rupnika k svojim sorodnikom Mlakar v Spodnjo Novo vas pri Slov. Bistrici. Tamkaj so mu uredili novo delavnico na podstrešju. Ponarejevalnica je bila radi varnosti pred zasledovalci tako zavarovana, da se je prišlo do nje skozi luknjo, ki je bila izkopana v seno. Iz ponarejevalnice je vodil poseben zvonec v kuhinjo, odkoder so lahko mojstra takoj obvestili, če bi mu grozila nevarnost. V tako osiguranem podstrešnem prostoru je Rupnik ponarejal jurje in stotake.

Za Rupnikovo zavetišče je zvedela mariborska policija, ki je prišla starega zvižga in njegove sokrivce letos 28. maja.

Obtoženi

Od državnega tožilstva so bili obtoženi: 68 letni Franc Rupnik, 49 letni brezposelni Gašper Potočnik iz Podove, 41 letni čevljarški mojster Franc Majcen iz Po-

DOBAVLJA- POPRAVLJA

motore
vseh vrst električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASDA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

brežja, 34 letni mesar Mihael Medved iz Sv. Barbare, 65 letni posestnik Fr. Greif iz Sp. Hoč, 48 letni posestnik Mirko Kolman iz Radvanja, njegova 38 letna žena Ana Kolman, 30 letna gostilničarka s Pobrežja in njen 42 letni mož, 47 letni posestnik Ivan Mlakar in njegova 55 letna žena Ana iz Spodnje Nove vasi ter 22 letna posestnikova hči Ana Vinter iz Spodnje Nove vasi.

Slovenska Krajina.

Samoumor prevžitkarja. V Gorici pri Soboti so našli obešenega 78 letnega prevžitkarja Janeza Novaka. Starček je obupal radi hudega trpljenja.

Športne tekme za prehodni pokal »Slovenskega gospodarja«

V nedeljo 3. oktobra so se vršile v Mariboru tekme za prehodni pokal »Slovenskega gospodarja«, katere je organizirala Fantovska podzveza v Mariboru. Tekem se je udeležilo sedem odsekov s 40 tekmovalci. Tekmovalci so se zbrali najprvo na Slomšekovem grobu, kjer je daroval ravnatelj g. Hrastelj sv. mašo, med katero je imel primeren nagovor. Med sv. mašo so tekmovalci peli ljudske nabožne pesmi. Po sv. maši se je pričelo tekmovanje na

Velika je 2425—3600 ton in je imela štiri 13.2 cm topove in šest 53.3 cm torpedne cev. Zdaj so največje podmorske križarke »Thames«, »Clyde« in »Swern«. Vse imajo po en 10,2 cm top in 53.3 cm torpedne cev. — Podmorske križarke drugih držav so znatno manjše, odrinejo le po 1400 do 2000 ton vode, če so na površini. — Podmorske križarke imajo le tako zvane velike pomorske sile, kakor Anglija, Japonska, Francija, Italija, Čile in Brazilija: Nemčija nima nobene, ima le podmornice s 712 tonami in še manjše.

Kap ga je zadela, ker so ga hoteli obriti.

V kaznilnico v St. Quentinu v Kaliforniji

Kar ga je vzbudil ljub, znan glas. Ko je odprl oči, je bil že dan, pred njim pa je stala v popotni obleki z zavojčkom v roki — Veronika.

»Veronika! Ali si res ti? Ali pa je moj angel varuh?« je vzkliknil. Tako se je razveselil, da je brez težave lahko dvignil glavo.

»Kaj je s teboj, Anza?« je vprašala plaho in mehko. »Kako si prišel sem? Bolan si.«

»Veronika, slaba je z menoj... S stolpa sem skočil pa sem se pobil — zunaj — znotraj.«

Zakašljal je in bruhal kri. Debele potne srage so mu stopile na čelo.

»Revček, revček moj!« se je prestrašila.

Iz zavojčka je vzela bel robček in mu obrisala pot s čela in tudi kri z ust.

»Saj si ves premočen!« je dejala

»Na dežju sem ležal.«

»Moj Bog! Kako se mi smiliš! Ali te zebe?«

»Ne, zebe me ne. Ali žejen sem, žejen — in čisto slab sem — slab.«

Na svojo pot si je bila vzela steklenico mleka; to je odmašila, ga z levico nežno prijala za glavo in mu dala nekaj mleka piti.

»Bog ti povrni, Veronika — to je bilo dobro,« je zasopel; »zdaj mi bo boljše... O, da si le ti prišla... K tebi sém hotel, pa nisem mogel dalje.«

»K meni?«

»K tebi; saj nikogar drugega nimam na svetu, ki bi mi pomagal.«

»Oh, ko bi ti le mogla pomagati, moj ljubi Anza! Saj zaradi tebe sem se namenila na to pot v Gradec h grofu Kristalniku. Temu hočem vse povedati in ga prositi, naj kaj stori zate.«

»Ljuba Veronika, tega mi ni treba več. Kmalu — kmalu — bom umrl...«

»Ne! Za božjo sveto voljo, Anza, tako nikar ne govori!«

»Le verjemi mi, Veronika, tako je! Samo eno še želim — krščen bi bil rad, preden umrem, da bi prišel potem v nebesa... Ali tudi to je že prepozno.«

»Moj Bog! Res, krščen moraš biti! Čakaj, v Kaplo stečem po gospoda,« je razburjeno rekla.

»Veronika, ljuba Veronika, ostani pri meni, prosim te,« je zastokal. »Če odideš, bom tako zapuščen. Saj si ne ućakam več, da bi se vrnila z gospodom. O, saj me Bog ne bo zavrzel!«

Zakrilil je z rokami in se skušal na stran uleči. Tedaj je jel krčevito kašljati in v močnem curku se mu je ulila kri.

»Jezus Marija!« je zakričalo dekle.

Toda naglo se je zbrala in rekla odločno:

»Anza, čuj! Ne boš umrl brez krsta. Jaz te bom krstila.«

Livadi. Zastopnik podzveze br. Mirko Geratlj je podal historijat tekmovanja ter pozdravil ravnatelja Tiskarne sv. Cirila g. Hrastelja, ki je z lepim nagovorom otvoril tekme. Tekmovanje je bilo v vseh panogah zelo napeto ter mu je prisostvovalo tudi mnogo drugih članov netekmovalcev. Ob pol dveh popoldne so bile tekme zaključene. Zastopnik Podzveze je nagovoril tekmovalce, čestital jim k uspehu ter razdelil darila in priznanja. Pokal »Slov. gospodarja« si je za eno leto priboril Fantovski odsek v Ptuj. Prejel je tudi prvo častno diplomo. Drugo mesto ter kip »Zmagovalca« je prejel Fantovski odsek iz Frama, tretje mesto je zasedel Fantovski odsek Maribor I., prejel je diplomo. Tudi tekmovalci-posamezniki, prvi trije iz vsake panoge, so prejeli lepa spominska darila in diplome. Doseženi uspehi so, če pomislimo na dolgotrajno prisiljeno mirovanje, prav lepi. Letošnje tekme za prehodni pokal »Slov. gospodarja« pa so dale našim fantom-telovadcem novih pobud za intenzivno delo na polju lakoatletskega delovanja ter bodo uspehi prihodnje leto — kakor tudi udeležba — še lepši.

*

Sv. Lenart v Slov. goricah. Naše prosvetno društvo »Zarja« je letos res uresničilo svoj dolgoletni načrt in postavilo nov velik oder k stari dvorani. Dela se že bližajo koncu in bo tvorila celotna stavba res lepo celoto, in kar je glavno, ne bo se nam treba več tako stiskati v dvorani, ki je zdaj mnogo večja. Oder bo pa tudi tako velik, da bo možna vprizoritev vsake igre. Celotelovalni in pevski nastopi se bodo lahko vršili na novem odru. Kdaj bo otvoritev, bomo še poročali, opozarjamo pa že danes na ta dan, ki mora zbrati v novi dvorani vse katoliški prosveti naklonjene farane, da prisostvujejo otvoritvi novega odra in prvi igri na njem. Vsebinske igre je krasna. Doživeli bomo na odru vso tragiko, bolest, žrtve, pa tudi ljubezen mater in očetov, katerih sinovi so padli v svetovni vojni. Delovnemu društvenemu odboru pa moramo biti hvaležni, da se je tako potrudil in z velikimi

Hlev mora biti prost kugel!

Pri okuženem oteletenju in nalezljivim nožnim katarjem uporabite prepričevalno od živino-zdravnikov priporočen »Bissulin«. Dobi se samo na odredbo živinozdravnika. Drži trajno, brez duha, nerazdražljiv. Najmanjši tovarniški zavitek 25 obvezil. Izdelovatelj: H. Trommsdorf Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

žrtvami postavil nov oder. Pokažimo torej tudi mi z obilnim obiskom na dan otvoritve smisel in razumevanje za katoliško stvar in podprimo odbor in društvo »Zarja« v njunem idealnem stremljenju za napredek katoliške prosvete. Na svidenje! Bog živi!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Citatelji »Slov. gospodarja« si gotovo mislite, da smo pri nas v prosvetnem oziru vsi zaspali. Pa ni tako! V nedeljo 26. septembra smo ustanovili fantovski odsek. Na občnem zboru, ki se je vršil po večernicah v šoli, je govoril g. Stanko Kociper, akademik, od Sv. Miklavža pri Ormožu. Izvolili smo odbor, v katerega so prišli sledeči fantje: predsednik Rakuša Anton, načelnik Muršič Jožef, blagajnik Hebar Ciril, tajnik Kukovec Fr. Preglednika sta: Bezjak Franc in Peter Leon. Razsodišče tvorijo: g. župnik Rehar Josip, župan Simon Žuran in Korpar Jakob. Prvi sestanek bomo imeli v nedeljo 10. oktobra popoldne po večernicah v šoli. Fantje, pridite vsi v nedeljo, ker le v slogi je moč. Bog živi!

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 10. oktobra bodo igralci tukajšnjega Prosvetnega društva ponovili v tukajšnji osnovni šoli lepo narodno igro »Črnošolec«. Vsi bližnji in daljni prijatelji prosvetnega dela vljudno vabljeni!

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBORI!

Imate pravico, da tudi v bodoče kupujete v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj, kjer ste itak dobivali blago po najugodnejših cenah!

Črna obletnica.

Za čuda mirno in tiho gremo mimo takšnih dni, vsi vdani v svojo usodo, ki je prišla, kakršna je pač prišla, ne da bi se ji mogli ali vsaj skušali ubraniti. Nihče se ne vpraša, zakaj je tako prišlo; ali ni bilo druge poti? Smo li krivi tudi sami? Kaj je naša dolžnost za naprej?

Eden teh je 10. oktober, ko bi moral ves narod, vsa država misliti samo na eno: da je na ta dan leta 1920 izgubil slovenski narod oni del svoje zemlje, ki je bil »prvi slovenstva list« — Koroško. Tega dne je Koroška, ki so jo nemške narodne čitalnice tako nasilno od desetletja do desetletja ponemčevale, pa so ji še vendar priznale v letu 1880: 102.252, leta 1890: 90.495, leta 1910 pa že samo 82.212 slovenskih prebivalcev, glasovala 59,04% (po nemški uradni statistiki) za Nemce, in to v tako imenovanem A-pasu, ki je obsegal 50 občin s 50.851 slovenskimi in le 21.966 nemško govorečimi (ki pa so bili v resnici Slovenci-nemškutarji) prebivalci.

Začuden se vprašamo: zakaj? Kot en vzrok — in sicer glavni — se imenuje 1200 letno nemško gospodstvo nad slovenskim narodom, ki mu je vcepilo duha hlapčevstva ter privzogilo zavest lastne nemoči, in ponemčevalna šola, ki je zlasti na Koroškem svoje sile nategnila in tudi uspehe žela. Nemci, kot narod gospodov, so stoletja vbijali slovenskim otrokom na Koroškem v glavo, da je nemški jezik imeniten in lep, slovenski pa »jezik hlapcev in dekel«. Tako so si znali Nemci vzgojiti čete janičarjev, nemčurjev, večidel bogatih, ošabnih kmetov, ki radi svoje nadutosti niso hoteli biti isto kar »das gemeine Volk«, navadni ljud — ampak: gospodje, in zato Nemci, čeprav so morda v svojem prvem rodu komaj besedo nemško znali (primerjaj pri nas stare liberalce ali danes JNSarje!). Ljudstvu pa, ki je še hotelo ostati slovensko, so vzeli vse izobraženstvo s tem, da ga niso sprejemali v državne službe, če je kazalo svoje slovensko prepričanje. In če povemo še to, da

»Ali je to mogoče?« je vprašal s tihim, slabotnim glasom.

»Seveda. Če je sila, sme vsakdo krstiti. Krst velja, naj krsti kdorkoli. Ali ti pater Valerijan tega ni povedal?«

»Ne — pač — ne vem.«

»Ali ti je torej prav, če te jaz krstim?«

»Da, da, da. Čista si, nedolžna. Od nikogar tako rad ne sprejemam svetega krsta kakor od tebe... Krsti me, Veronika, brž, brž!« je prosil. Oči so mu gorele.

»Tako grem po vodo. Čisto miren bodi ta čas!« je rekla. »Kajne?«

Odhitela je s steklenico, v kateri je bilo še mleko, po bregu dol in k potoku, izlila mleko in steklenico oprala ter jo napolnila z vodo.

Anza je sedel nepremično, obraz mu je bil mrtvaško blede.

»Anza!« je prestrašeno zavpila, ko je na moč prisopihala nazaj.

»Da, Veronika,« je zašepetal onemoglo; »Bog je dobrotljiv. — Poslal te je kakor angela, da ne umrem brez svetega krsta. — Angel si. — Kajne, da mi vse odpuščaš?«

»Nimam kaj, Anza. Saj veš, da sva eno srce in ena duša. Toda zdaj bova molila, kajne?«

Pokimal je, ona pa je začela s svojim zvonkim glasom:

»Moj Bog, verujem v te! — Moj Bog, upam na te! — Moj Bog, ljubim te nad vse!«

»— nad vse, nad vse, ker si vse ljubezni vreden,« je molil za njo.

»Moj Bog, odpusti mi moje grehe! Žal mi jih je iz vse duše in iz vsega srca.«

»— da, da, žal mi jih je, vseh mi je žal... Moj Bog, bodi mi milostljiv! Usmili se me!« je šepetal.

»Anza, zdaj se bo zgodilo! — Nagni glavo!«

Ozrl se je še enkrat v nebo, potem se je sklonil, naslonil glavo na trato in zaprl oči.

Počasi mu je ulila Veronika vodo na čelo in rekla pobožno in slovesno:

»Janez, krstim te v imenu Očeta in Sina in svetega Duha.«

Oba sta nekaj časa molčala, potem mu je dekle zašepetalo:

»Anza, zdaj si ud svete Cerkve, otrok božji — in midva sva si brat in sestra v Gospodu.«

»— in rad imam Boga — ki je moj oče,« je dejal tiho. Bil je ves zamaknjen in obraz mu je žarel od svete groze.

»Zdaj ti je duša čista in bela kakor sneg,« mu je rekla Veronika še bolj prisrčno in toplo; »v vsem šmarju in vsej Kapli ni tako nedolžnega človeka, kakor si ti.«

Od sreče mu je zasijalo lice.

»— in v nebesa pridem, ko umrem, kajne, Veronika?«

so pred nedavnim izročili nekega jetnika z dolgo, polno brado. Ko so hoteli moža po predpisih gladko ostrčiti in obriti, so se pojavile nepričakovane težave. Mož se je upiral z vsemi štirimi, da bi mu ne posneli brade. Hoteli so ga pregovoriti zlepa, toda jetnik je pobesnel. Nazadnje so ga morali štirje krepki pazniki zgrabiti in s silo povesti k brivcu. Ko so moža tam potisnili na stol, ga je zadela kap in je umrl.

Na kak način so bili Italijani kos sončarici v Abesiniji?

Ko so se lotile italijanske čete prodiranja v Abesinijo, je ves svet prerokoval Italiji, da bo podleglo tamkaj bog-

so pri volilnih komisijah odločali Angleži in Italijani, nam je nemška zmaga, ki je bila kljub vsemu vendarle zelo pičila — večina za Avstrijo je znašala le 6746 glasov — vsaj malo razumljiva. Zlasti ima Italija za volilni izid »velike« zasluge. Znan socialist dr. Otto Bauer je zapisal leta 1923 v svoji knjigi »Avstrijska revolucija«, da je bilo mogoče Avstriji samo zato doseči ta politični uspeh, ker je imela Italija vojaške interese, da dolina Drave ne pride v roke Jugoslaviji. Predsednik italijanske delegacije princ Livij Borghese je dobil od koroške deželne vlade kot nagrado lepo vilo ob Vrbskem jezeru...

Vendar bi naše pisanje ne bilo zgodovinsko dovolj resnično, če bi za izgubo Koroške iskali samo zunanjih vzrokov. Mnogo, morda največ krivde, je na nas samih, na razmerah, ki so bile v naši lastni državi. Nekdo, ki je v onih dneh živel in deloval na Koroškem, je leta 1922 zapisal: »To, kar se je zgodilo na Koroškem, se je moralo zgoditi z vso nujnostjo. Ako bi ob takih prilikah plebiscit dobili, bi se moral zgoditi naravnost čudež.« Natanko opisuje vse brezglavo in breznačelno delovanje naših političnih in vojaških oblasti, katerih interesi so se le preveč križali. S svojim nespretnim postopanjem, ko nismo nudili Koroški ne politično ne gospodarsko ničesar, smo odbili od sebe ono tretjino koroških Slovencev, ki je bila še omahljiva, pa je tvorila jeziček na tehtnici. Centralizem juga in prepiri v domači državi pač niso mogli

Proti trdi stolici in hemoroidom, spremljanim s pritiskom krvi, močnim utripanjem srca, glavoboru, je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica že davno preskušeno domače sredstvo.

Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda deluje milo in zanesljivo odpra, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

privabiti neodločne mase, ki jo je nemška propaganda zasula z obljubami in gmotnimi dobrinami. Iz tega se učimo za prihodnje dni!

Danes živi naš človek na Koroškem težje, kakor kdajkoli. Brez vsake slovenske šole, brez izobraženstva in še gospodarsko uničen. Umira. Bodimo odkriti! Ne vemo, kako dolgo še vzdrži. Pa naše tnanje ga ne bo rešilo, ampak samo delo. In sicer najprej delo — doma. Naš slovenski dom v Jugoslaviji mora biti politično, kulturno in gospodarsko urejen in močan. Kot tak bo vzbujal pri naših bratih onstran Karavank ponos in bo najmočnejša vaba, da si zažele nazaj. Predvsem pa: naš jug mora imeti v tem vprašanju jasne pojme in načrte, sicer bomo zopet brezglavost zagrešili.

Maribor. (80 letnica Vračkove mame.) 80 letnico je obhajala pred dnevi g. Terezija Vračko, vdova po nadučitelju. Jubilatinja je vzor krščanske matere, ki je vzgojila svoje otroke za zgled drugim staršem. Najstarejši sin je duhovni svetnik g. Evald Vračko, župnik v št. Ilju v Slov. goricah. Drugi sin Ivan je profesor v Celju, Jože posestnik v Mariboru, Ernest trgovski potnik, hčerka Ela je poročena z upokojenim učiteljem V. Šeronom v Ptuj. Sin Jože, pri katerem živi dobra mamica, je priredil za pomenljivo 80 letnico pristrčno družinsko slavo, na katerem so se spominjali dobri otroci dobrot svoje skrbne ter za visoko starost dobro ohranjene matere.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Neznan tat je odnesel posestniku Ivanu Tušek v Podgorcih 2600 din gotovine. Ko so domači kužuhali koruzo, se je splazil skozi okno v hišo in s plenom izginil v emo. Štefannu Petek, tudi v Podgorcih, je odnesel 280 din. Za tatom ni sledu.

Zibika. Biser zibiške župnije je Tinska gora z romarsko cerkvijo Materé božje in sv. Ane.

ZDRAVJE SI JE LAGLJE OHRANITI KAKOR PA GA POPRAVLJATI

Zaradi tega poskrbite pravočasno, da vam bodo vsi notranji organi pravilno delovali in da se vam v telesu ne bodo mogle nabirati škodljive snovi, ki bi vam mogle okvariti zdravje. Krušen sol, ki jo jemljete vsako jutro, iztreblja usedline in zaostanke v notranjih telesnih organih, da se ne morejo zaustavljati v obistih, jetrih ali v želodcu ter ureja takó prebavo in preosnovo v telesu. Na ta način preprečuje nastanek številnih zdravju škodljivih motenj. Ako trpite na takih motnjah, začnite se zdraviti s Krušen soljo. Originalna steklenica stane 45 din in zadošča za tri mesece, mala steklenica pa stane 27 din. — Dobiča se samo v lekarnah.

Oglas res. S. br. 29613/35.

1275

Daljni in bližnji romarji obiskujejo to božjo pot. V soboto 25. septembra popoldne pa pridrži avto z dvema božjepotnikoma na Tinsko goro. Izstopita oba prevzvišena gospoda knezoškofa, mariborski in ljubljanski, da poneseta svoje zadeve in prošnje pred tron tinske Matere božje. Ljudstvo, posnemaj svoje nadpastirje, ki romajo, da molijo pred Tolažnico žalostnih, da bi bili potrti po njej potolaženi in razveseljeni.

Zibika. Dne 23. septembra je bilo v Zibiki pregledovanje selekcijskih krav. Udje zadrage pripeljejo svoje živali z upom na obdaritev. Premije so prejeli le nekateri, ker je bilo pripravljene malo gotovine. To prvo premiranje krav v Zibiki pa splošno uči, da je molznicam treba priznati za delom, da je pripraviti dovolj sladke krme in da se je ravnati točno po pravilih zadrage. — V nedeljo 26. septembra so bili člani novoustanovljene gasilske čete slovesno zapri-seženi. Želimo blagoslova!

Laški okraj. Čez polovico zemeljske površine v našem okraju je poraščene z gozdom. Največja gozdna posest je jurklošterska graščina. Lastnika te posesti sta Henrik in Irena Falter. Graščina je bila nekdanj last kartuzijanskega, a pozneje jezuitskega reda. Za časa vladanja cesarja Jožefa II. 1780—1790 je prišla v svetno last. Pred približno 60—70 leti, za časa, ko je kmet

znaj koliko vojaštva radi sončarice. Preroki so utemeljevali to domnevo z dejstvom, da so imeli Angleži leta 1917 v Mezopotamiji v osrednji Aziji 6242 primerov sončarice in 524 vojakov je radi tega tudi umrlo. Italijanska vojna statistika trdi, da je bilo v dobi prodiranja v Abesinijo samo 30 vojakov zadetih od sončarice in umrlo jih je sedem. Italijani so se ubranili sončarice, ker je moral nositi vsak vojak posebno pokrivalo, ki se imenuje tropska čelada. Daje ni dobil niti en mož do sončnega zahoda niti kapljice alkohola in nato vino. Italijani niso gonili svojega vojaštva peš, ampak so ga prevažali z avtomobili.

»Še topel boš v nebesih. Prav, kakor novo rojen otrok, ki umre takoj po krstu.«

»Bog ti povrni, Veronika! Povedal bom Jezusu, kaj si mi dobrega storila. Dobra si. Tako dober kakor ti mi ni bil nihče na svetu.«

»Vesela sem, da sem ti vsaj malo mogla pokazati, kako rada te imam.«

Oslabel je tako, da nekaj časa ni mogel spregovoriti. Dala mu je, da je goltnil požirek vode, in ga obrisala. Potem je rekel:

»Zdaj lahko umrem. Le to eno mi je žal: da se moram od tebe ločiti.«

»Saj je le za kratek čas,« ga je tolažila. »... Zdaj pa me poslušaj, Anza, kaj ti povem! Nobenega drugega ne bom vzela. Tebi ostanem zvesta vse življenje. V nebesih se spet snideva in tedaj ostaneva za zmerom skupaj.«

»Veronika! Veronika!« je zavpil in se po sili vzravnal.

Bilo pa je prehudo zanj. Zakašljal je in omahnil, iz ust mu je privrela kri in težko je zahropel.

Veronika je pokleknila k njemu in mu zašepetala molitev na uho.

Čez nekaj časa je glasno vprašal:

»Kje si, Veronika? Ne vidim te več. Čisto temno je vse.«

»Tu sem, Anza,« je odgovorila in mu stisnila roko. »Pri tebi sem.«

Obrisala mu je pot s čela in kri z ust. Tedajci se mu je ustavila sapa; kake pol minute ni dihal. Veronika mu je glasno molila:

»O ljubi Jezus — o dobrotljivi Jezus — o sladki Jezus! Sveta Marija, mati božja in moja mati, stoj mi ob strani v tej moji zadnji uri!«

Iznenada je odprl oči in zašepetal:

»Veronika, ali vidiš, kako prihaja? O, kako je lepa!«

»Kdo pa?«

»Mati Marija,« je dahnul.

Zopet mu je sapa obstala. Potem je še enkrat hlastnil po njej in s smehljajočim obrazom je izdihnil....

Sonce, ki je bilo že visoko, se je nagnilo nad bližnje drevo in je z zlatim žarom obsijalo glavo grofovega jagra. Veronika mu je gledala v smehljajoči se obraz, ki je bil lep, kakor da je živ, in ni trenila.

»Gospod, daj mu večni mir in pokoj, večna luč naj mu sveti!« je tiho molila.

Potem je vstala, se nagnila nad njega in ga poljubila na čelo.

Tedaj mu je še zadnjič vzdrhtelo telo, Veronika pa se je na glas zajokala.

Toda kmalu se je umirila in je rajnemu nežno zatisnila oči. Sklenila mu je roke in mu prste ovila s svojim rožnim vencem.

tudi silčno kakor zadnja leta imel hude čase, ko so šle kmetije vsled nizkih cen kmetijskih pridelkov na kant, so takratni lastniki graščine dokupili še več posestev tako, da marsikje, kjer so nekdanje bile lične kmetije, je sedaj gozd. Kmetijske družine so se seveda izselile. Pred kakimi 80 leti je bilo graščini dokupljeno še od Ulica v Rimskih toplicah celo severno pobočje Velikega kozja v občini Loka pri Zidanem mostu. Ta posest meri 1454 ha, večino gozda. Agrarne reforme pred leti se je graščak izognil s tem, ker ima v Jurkloštru tovarno pohištva, a v Gračnici pa tovarno podpetnikov in parno žago. Izdelki iz tovarn so se prodajali deloma v tuzemstvu in v precejšnji množini v inozemstvu, predvsem v raznih angleških kolonijah. Ko je pred leti vsled pocenitve lesa in življenjskih potrebščin podjetnik znižal plače delavcem, je obenem objavil, da bo v primeru, da se cene lesu dvignejo, sam prostovoljno zvišal plače delavcem. Obljubiti in obljubo tudi izpolniti je za g. Falterja preveč. Delavci, ki imajo pri strojih nevarno delo, imajo moški na uro 2.50 din, a ženske 2 din. Delavstvo je organizirano v »Zvezi združenih delavcev« ni v »Jugoslovanski strokovni zvezi«. Zahtevalo je zvišanje plač za 30 p na uro, kar gotovo ni preveč. Lastnik o tem ni hotel ničesar slišati, objavil je samo 10 par poviška na uro. Delavstvo na sramotno povišanje plače ni pristalo in tako je 22. septembra začelo stavkati. Vsa poštena javnost je na strani upravičenih zahtev delavcev in želimo, da tudi dosežejo svoje skromne zahteve.

Iz Nemčije. Zahvaljujem se za točno pošiljanje prelepega tednika »Slov. gospodar«. Šele sedaj sem spoznal, kolike vrednosti je dober katoliški tisk posebno tukaj v tujini, kjer preti nevarnost, zlasti naši mladini, da utone v brezversko temo, katera pokriva velik del Nemčije. Tudi mene je usoda pognala, da sem moral zapustiti premilo slovensko zemljo. Skoraj v vsaki številki »Slov. gospodarja« čitam članke o JNS, ki očitno kaže, česa vsega je zmožna. Slovenska mladina, pazi, da ne nasede na limanice! Kakor kaže, so se JNSarji oprijeli vere, da bi se s njeno pomočjo rešili iz pogubonosnih valov. Dobro se poznamo! Vemo, da naj bi bil konkordat voda na njihov mlin, ki je že dolgo časa brez posla in zaslужka; toda tukaj ne bo nič za-

služka. Srčne pozdrave pošiljam slovenski mladini in čitateljem »Slov. gospodarja«!

Peter Rešetar rešetari.

Vsebina sporazuma. Srbi so predložili Hrvatom sporazum enakopravnosti: enkrat bodo Srbi zgoraj, drugi pa Hrvatje in Slovenci spodaj.

Živković v strahu. V Parizu so ugrabili bivšega ruskega generala Millerja in odpeljali neznan kam. Zda se Živković boji, da bi se tudi njemu kaj takega zgodilo. Jaz kot njegov prijatelj pa mu svetujem, da naj se nič ne boji. JNS generali niti oddale ne pomenijo toliko kot bivši ruski carski generali.

Sporazum je podpisan. Tako so na veliko in na široko pisali ves pretekli teden. In res je bil podpisan, toda samo od ene strani, druga stran pa se je premislila. Tak sporazum imam tudi jaz s samo JNS.

O JNS! Zadnji čas čitam, da je JNS dobila nov prirastek z označbo O JNS. Zakaj dajejo samo eno ničlo zraven, res ne vem. Bolje bi bilo dve ničli!

Silno so predzorni! V »Večerniku« čitam sledeče: Naj ne bo člana mariborske O JNS, ki se ne bi udeležil zborovanja. Pridite, domovina in mladi kralj nas kliče! — Ker vem dobro, da naš vladar in naš mladi kralj ne kliče na zborovanja O JNS, bi le rad vedel, koga imajo ti ljudje za svojega kralja.

Poglobljena Ljubljana. Po vsej Sloveniji visijo plakati, ki kažejo na siroto Ljubljano. Na verigi je! Pravijo, da je ta veriga kriva, da se Ljubljana ne more razvijati. Rešitev je le v tem, da se vsa železnica poglopi pod Ljubljano. Meni se pa vsa stvar le malo čudna zdi. Jaz bi le svetoval, da bi se malo počakalo. »Jutro« piše, da se Ljubljana pogreza v klerikalne vode. Počakajmo, da se v redu in dovolj globoko pogreze, potem bo itak šla železnica preko Ljubljane in ne bo več napoti razvoju. Tisti denar pa porabimo raje za zvezo s štajersko po lepi beli cesti, pa se bo Ljubljana razvijala pod ali pa nad železnico!

Nespametni novinarji. Ko se je vrečal Mussolini iz Nemčije, so pisali novinarji, da je šel

domov praznih rok! Seveda je šel praznih rok, saj je imel celo vrsto takih s seboj, ki so mu kufre nesli!

Veliko ljudi. Göbbels, ki je v Nemčiji za velikega govornika, je dejal, da se je v Berlinu zbralo na štadijonu k političnemu zborovanju narodnih socialistov dva milijona ljudi, da jih je bilo še na ulicah tri milijone ljudi, da jih je poslušalo 150 milijonov ljudi. Ni pa poslušalo 1900 milijonov ljudi.

Paviljon Društva narodov se je podrli. Na pariški razstavi je vsakdo razstavil to, s čimer se je hotel pred vsem svetom postaviti. Mi smo recimo za Jugoslavijo razstavili eno bosansko kočico, da smo s tem pokazali visokost svoje kulture. Društvo narodov pa je razkazalo svoj poseben paviljon miru, ki naj kaže, kako solidno zida in dela ta draga svetovna organizacija. In sedaj se je ta paviljon zrušil. Društvo narodov je s tem nehote pokazalo resničen položaj svojega dela.

Na zvezdah prebivajo neznani narodi. Nov dokaz, da so na zvezdah ljudje, je doprinesla španska vojna. V Sredozemskem morju so namreč našli polno ladjo, ki so nepoznane narodnosti, torej iz nobenih držav na tem svetu. Ker pa so tukaj, morajo biti od nekih narodov in držav izven naše zemlje. Pa naj še kdo reče, da vojne niso koristne za napredek človeštva!

Po telefonu boš tudi lahko gledal! Dosedaj smo lahko samo govorili po telefonu. V Nemčiji pa so sedaj našli aparate, da lahko istočasno tudi gledajo dotičnega, s komur na daljavo govorijo. Tistih aparatov, da bi človek točno videl položaj v Nemčiji, pa za enkrat niso dali v obrat.

Brezverci v ječi. V Rusiji je dal Stalin sedaj zapreti tudi celotni odbor brezverske organizacije. Stalin je videl, da ljudje, ki ne verujejo ne v Boga, tudi ne verujejo v vraga, pa se je hotel zavarovati pred njimi.

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomškove svetinje, ki jih ljudje tako želijo imeti! Lahko jih boste odprodali. Svetinje se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuj.

Več ko četrť ure je še ostala pri njem, nato pa je odhitela nazaj v Šmarje. Vso pot so ji vrele solze, in vendar ji je bila v srcu velika, tiha radost.

*

Dva dni pozneje — bilo je prelepo jasno jutro — so grofovega jagra pokopali. Imel je tak pogreb, kakor ga v Šmarju še niso pomnili. Tudi iz Kaple je prišlo mnogo ljudi, nekateri iz radovednosti, drugi iz usmiljenja, drugi zopet, ker so nenavadnega, drznega moža spoštovali.

Tudi solz ni bilo malo. Najbolj se je jokala mojster Gašpar, ki je po pogrebu dejal, da še svoj živi dan ni okusil toliko deževne moče pa še brez strehe je bil.

Veronika, ki so jo ta dan prvič videli v črni obleki, je bila čisto zadaj med ženskami. Polno radovednih oči se je oziralo za njo, ali ne eden ni opazil solze na njenem licu. Tem bolj pa se je jokala potem v svoji kamrici, kjer je nihče ni videl.

Vse leto in vso jesen, dokler ni zapadel sneg, je bil jagrov grob poln cvetja. Na vigred je bil zopet dehteč šopek tam, ali ta je bil zadnji. Ovenel je in trava se je razkošatila in prerastla gomilo. Kajti Veronike ni bilo več. Šla je v Celovec in postala nuna.

Malo pozneje so postavili na grob skromen križ. Kupil ga je jagra za spomin mojster Gašpar, ki je po dolgih sodnijskih obravnavah dobil, kar je za

Cenco ostalo. Tudi napis na križu je sestavil mojster Gašpar:

Tukaj počiva
JANEZ KRESNIK
grofov jagar
† 1757

Strašen ga dež je
na poti življenja ujel;
zdaj ga sam Jezus
pod streho nebeško je vzel.

Krčmarjevo špelo je sodišče obsodilo na smrt in tako je končala svoje življenje na morišču. Zadnji dan pred smrtjo se je še spravila z Bogom. Nekaj tednov nato je dobila šmarska cerkev zopet vse dragotine.

Za gamse v planini zdaj nihče ni skrbel. Nekaj jih je poginilo, drugi so se razbežali ali pa so jih postrelili divji lovci. Le kakih štirideset jih je še ostalo.

Ojstre pa strmi slej ko prej v jasne višave in več ko sto let je minulo, da mu je zopet stopila človeška noga na vrh. Kadar pa se podi okoli njegove glave vihar, se stisnejo pastirji in drvarji v svoje kočice. Tedaj se jim ob prasketajočem ognju vzbuja spomin na grofovega jagra; kajti kdor koli je kdaj čul zgodbo njegovega življenja, je zlepa pozabiti ne more.

K O N E C

Nekaj iz zgodovine kitajskega mesta Kalgan

V sedanji japonsko-kitajski vojni so se polastili Japonci mesta Kalgan na severnem Kitajskem. Kalgan je oddaljen 200 km od bivše kitajske prestolnice Peking in je glavno mesto pokrajine Čahar. Mesto, ki se imenuje v kitajščini Čangkiakou, je nad tisoč let staro tržišče svetovne trgovine ter leži ob tako zvanem »cesti čaja«, po kateri prenašajo karavane tovore čaja iz Kitajske v Sibirijo. Od Kalgana drži avtomobilska pot skozi puščavo Gobi v rusko Kjahto.

Citajte in širite
Slov. gospodarja!

Pri ljudeh, nagnjenih k maščobi, se izkaže naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkujoče sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne diete,

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodam.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Poslednje vesti.

Znatno spremenjena vlada.

Novi ministri za: pravosodje, prosveto, pošto, šume in rudnike ter za telesno vzgojo

V imenu kralja so kraljevi namestniki z ukazom od 4. oktobra sprejeli odstop petih ministrov in je bilo imenovanih šest novih. Med novimi ministri je eden brez listnice ali portfelja. Odstopili so pravosodni minister dr. Niko Subotič, gradbeni minister dr. Marko Kožulj, minister za gozdove in rudnike Djura Jankovič, prosvetni minister Dobrivoje Stošević, poštni minister dr. Branko Kaludjerčič in minister za telesno vzgojo dr. Josip Rogič.

Novi ministri so postali:

za pravosodje Milan Simonovič, podpredsednik senata in predstavnik vladnega kluba senatorjev in je bil že večkrat minister;

za ministra za gozdove in rudnike Bogoljub Kujundžić, ban vrbaske banovine, po rodu Bosanec, je že bil minister enkrat ter večkrat poslanec;

za gradbenega ministra Dobrivoje Stošević, bil je dosedaj prosvetni minister;

za poštne ministra Vojka Čvrkič, po poklicu odvetnik v Čačku in je v sedanjí skupščini podpredsednik;

za ministra telesne vzgoje dr. Vekoslav Miletič, je po rodu Dalmatince, živi stalno v Beogradu in po poklicu je odvetnik;

za prosvetnega ministra Dimitrija Maragašević, upokojeni pomočnik prosvetnega ministra, rojen v Sremskih Karlovcih, študiral je v Beogradu, Zagrebu ter na Dunaju in je po poklicu profesor in gimnazijski ravnatelj;

za ministra brez listnice dr. Niko Novakovič, zdravnik v Kninu in predsednik banovinskega odbora JRZ za primorsko banovino.

Preosnovana vlada je bila 5. oktobra zapri-sežena.

*

Politične novice iz naše države

Knez namestnik Pavle se je vrnil 4. oktobra z Brda pri Kranju, kjer se je mudil na letovanju, za stalno v Beograd.

Ministrski predsednik dr. Stojadinović se bo v kratkem odpeljal v Pariz na podpis obnovele ne prijateljske pogodbe s Francijo.

*

Politične novice iz drugih držav

Bombardiranje Valencije in Barcelone iz zraka. Zadnje nedeljo, 3. oktobra, predpoldne so bombardirala nacionalistična letala rdeče pristanice v Valenciji. Bombe so ubile 30 ljudi, 50 ranile. Število mrtvih bi bilo znatno višje, ako bi se ne bilo prebivalstvo ob bližanju bombnikov zateklo v 12 v območju luke pripravljenih kleti. V pristaniške naprave ni padla niti ena

bomba. Škoda je zelo velika. — V nedeljo predpoldne je zabrnelo 25 Francovih letal nad Barcelono. Bilo je to doslej najhujše bombardiranje iz zraka, kar jih je doživela rdeča Barcelona v sedanji državljanski vojni. Bombna letala je ščitila gosta megla. V celem je padlo v bližino barcelonskega pristanišča 50 bomb, ki so porušile nad sto hiš. Več zadetih poslopj je pričelo goreti. Promet po mestu je bil na več mestih pretrgan in onemogočen. Izpod ruševin še izkopavajo mrtve ter ranjene in radi tega še ni ugotovljeno število žrtev. Računajo, da je bilo ubitih 60 ljudi. — Na severnem španskem bojišču so se polastile nacionalne čete vojaško zelo važne postojanke Cavadonga. Branilci mesta so bili skoro vsi ob življenje.

Neodločen potek krvavih bojov na Kitajskem. Zadnja nedelja je bil šesti dan strašnih japonskih napadov na suhem, z morja in iz zraka na razne točke šangajske fronte. Vsi srditi napadi so končali z neuspehi za Japonce. Japonci so poslali številne čete v boj na črto Čapej-Lotien-Liohang in v sosedne okraje pred šangajem. Kitajske postojanke so ostale vse v rokah kitajске armade. Grozovito bombardiranje japonskih letal je povzročilo po predmestjih šangaja nepregledno škodo ter opustošenje. Cele skupine hiš so težke bombe naravnost pomedle s površja. Japonske vojne ladje že neprestano obstreljujejo kitajske utrdbe na levem bregu reke Wangpu. — Dalje so se izjalovila tudi na severu vsa japonska prizadevanja, da bi prodrli Japonci dalje. Čeravno so na severu zasedli Japonci več kitajskih mest, nikakor ne morejo trdit, da so že tudi gospodarji v zasedenem ozemlju. Japonске čete se morajo noč in dan boriti z večjimi ter manjšimi kitajskimi oddelki za svojo bojno črto, ki napadalce hudo nadlegujejo in priklepajo nase močne japonske bojne sile. Ti neprestani manjši napadi ali tako zvana guerilla-vojna vpliva porazno na japonske zmagovalce v okolici Pekinga, kamor je moralo japonsko vrhovno vodstvo odposlati več novih divizij, da varujejo hrbet japonski prodirajoči armadi. Kitajci so predrl ob bregovih rek obrambne nasipe tako, da so se vode razlile. Polovica mesta Tienčin je že pod vodo in so se morali Japonci z največjo naglico umakniti pred poplavo. V kitajskih krogih pričakujejo, da bo poslala Japonska v kratkem na Kitajsko še eno armado. Ta bo poskusila, da se izkrci na jugu, da bi padla Kitajcem v hrbet. — Kitajsko vojno sodišče je obsodilo na smrt še enega generala, ki je brez zadostnega odpora prepustil neko mesto Japoncem. — Na Japonskem narašča nezadovoljstvo nad povzročitelji sedanje vojne s Kitajsko, ker zahteva prevelike žrtve.

Šef italijanskega generalnega štaba na Madžarskem. Maršal Badoglio, šef italijanskega generalnega štaba, je obiskal zadnje nedeljo Budimpešto, kjer je bil sprejet v avdienco od vladarja Madžarske, admirala Horthyja.

Domače novice

Kraljica kumica deveti hčerki. V Svetinjah pri Ormožu je kumovala zadnje nedeljo kraljica po svojem zastopniku g. majorju iz Ptujja M. Markoviču deveti hčerki Ivana Kosija. Domače slavnosti se je udeležil poleg domačega g. župnika prelat g. dr. M. Slavič, vseučiliški profesor v Ljubljani.

Naš strokovnjak prejel nemško odlikovanje. Kancler Hitler je odlikoval g. Drago Ulago, šefa strokovnega odseka ministrstva za telesno vzgojo, z olimpijskim redom 2. stopnje za zasluge, katere si je pridobil ob priliki mednarodnega strokovnega kongresa, ki je bil v Berlinu med olimpijado. Naše častitke!

Deset novih bogoslovcev. V mariborsko bogoslovje se je vpisalo v prvi letnik deset bogoslovcev.

Groboskrunilci na delu. V noči na 4. oktober je bilo na pokopališču na Črnučah pri Ljubljani prevrnjenih 14 nagrobnih križev in kamnov.

Na koliko so bili obsojeni ponarejevalci? Spreddaj poročamo o veliki ponarejevalni obravnavi, ki je bila zaključena že 1. oktobra, sodbo pa je izrekel kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča v ponedeljek 4. oktobra predpoldne. Glavni krivec Franc Rupnik je bil obsojen na šest let in dva meseca težke ječe. Ostali obtoženci so prejeli kazni od 4 do 20 mesecev, trije od teh pogojno. Dve obtoženi ženski sta bili oproščeni.

Sreča v nesreči. V Mariboru na Ruški cesti se je zgodila v ponedeljek 4. oktobra popoldan prometna nesreča, ki je potekla brez večje škode. Vprega stavbene trdnice, ki je vozila gramoz, se je pri tvornici Doctor in drug prestrašila bližajočega se avtomobila. Konji so potisnili z bliskavico težki voz nazaj, ta je prelomil cestno ograjo nad obrežjem Drave, voz je spozel s konji vred navzdol po strmem bregu in se je zaustavil tik ob Dravi. Voznik se je rešil s hitrim odskokom. Vkljub temu, da je zdrčal voz ritenski v globočino, so ostali konji nepoškodovani. Mariborski reševalci so izsekali za konja posebno pot od Drave in so jih privedli na cesto.

Mrtvo so našli. Na cesti, ki pelje iz Vrhovdola v Limbuš pri Mariboru, so našli sredi ceste mrtvo Pavlo Čeh, o kateri ljudje govorijo, da je bila zadavljena. Državno tožilstvo je odredilo raztelesenje.

Žrtev pretepa na kožuhanju. V Košakih pri Mariboru je prišlo na kožuhanju koruze do tepeža in je obležal v krvi in s prebito lobanjo v bližnjem vinogradi 45 letni viničar Karel Hladnik s Košakov, katerega so prepeljali v bolnišnico. Kot krivec je bil prijet 21 letni Jožef Danko.

Podlegel poškodbam. Pri delu v tovarni Lignolit v Radečah je padel 27 letni delavec Franc Peternel iz Dobrave pri Radečah 12 m globoko. Pri padcu je dobil hude notranje poškodbe in si je zlomil desno roko. Peternel je podlegel 4. oktobra poškodbam v celjski bolnišnici.

Vse cenjene naročnike opozarjamo na današnjo prilogo splošno znane prodajalne državne razredne loterije Marko Serdarušič, Beograd, Knežinj Ljubice 16.

Odprta noč in dan so groba vrata...

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V torek 21. septembra smo pokopali ob precejšnji udeležbi ljudstva Korpar Filipa, dolgoletnega cerkvenega ključarja iz Osluševec. Rajnemu naj sveti večna luč — preostalih naše sožalje!

Dopisi

Sv. Mohor pri Rogaški Slatini. V poletju prihaja mnogo gostov na naše vesele Rodne iz Rogaške Slatine, kjer je res lepa razgledna točka, katera nam je še privabila 28. septembra našega prevzvišenega g. škofa. Pri Sv. Mohorju je daroval sveto mašo. Za nas Rodince je bil ta obisk g. škofa nepopisno veselje in čast, za kar se mu ne moremo dovolj hvaležne izkazati. Kličemo mu, naj ga Bog ohrani pri ljubem zdravju še mnogo let!

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V nedeljo 17. oktobra bomo v naši romarski cerkvi slovesno obhajali god sv. Marjete Marije Alakok, učenke božjega Srca, katere kip se nahaja na oltarju Srca Jezusovega, obenem pa tudi praznik Srcu Jezusovemu posvečenih družin. V predvečer bo ob štirih popoldne nagovor romarjev, ob pol petih večernice in spovedovanje. Na raz-

polago bodo trije spovedniki. V nedeljo bo pri ranem in poznem opraviu skupno obhajilo vseh članov družin, ki so se posvetile presv. Srcu. Udje presv. Srcu posvečenih družin iz Slovenskih goric na veselo svidenje pri Sv. Treh krajih 16. in 17. oktobra!

Ljubno. Kakor je že znano, si je prosvetno društvo nadelo nalogo, da postavi Katoliški prosvetni dom, kjer bodo ljubenska društva prirejala igre ter izobraževala mlajši rod v zavedne Slovence in Jugoslovane. Skrajni čas je, da smo začeli gledati za lastnim domom, ki bo zgrajen v ta namen. Veliko imajo za ugovarjati nasprotniki, katerim med drugim tudi to ni všeč, da se dela na župnijskem svetu. Pravijo: zakaj pa ravno tam, ker na župnijskem nas lahko župnik ven vrže. Imajo prav; tukaj ne bodo tako lahko ob kakih spremembah zasedli našega poslopja kot se je to godilo pred par leti. Vse leto že pripravljajo potreben material in stavbišče, posebno zadnji teden je stavbišče zelo oživelo ter so zidarji že začeli z betoniranjem temeljev. Upamo, da bo že letošnjo jesen pod streho. Vse delo vodi č. g. kaplan F. Murko z največjo požrtvovalnostjo, za kar mu moramo biti hvaležni vsi Ljubenci.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Soferja, oženjenega, brez otrok, ki bi opravljal tudi druga kmetijska dela, sprejememo takoj. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 1415

Majerja, veččega živinoreja in mlekarstva, s petimi delovnimi močmi (brez malih otrok), sprejememo. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 1416

Viničarja s tremi delovnimi močmi sprejemem. Dr. Kresnik, Ljubljana, Ulica na Grad 8. 1414

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Naslov v upravi. 1411

Vajenca za trgovino z mešanim blagom, zdravega in močnega, poštenih kmečkih staršev, sprejme Anton Bibič, Globoko pri Brežicah. 1418

Viničarja ali ofra brez otrok sprejemem. Pernica 41, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1423

POSESTVA:

Prodam dobičkanosno posestvo 40 oralov v prometnem kraju, deset minut od glavne ceste, ter z viničarijo. Naslov v upravi. 1410

Prodam posestvo 13 oralov, vse v najboljšem stanju. Partinje 138, Sv. Jurij v Slovenskih goricah. 1424

RAZNO:

Posteljne odeje, res močno prešite (domači izdelek), samo z belo vato, od 70 din naprej, izgotovljeno posteljno perilo, zglavnike, tuhe, koce in kameihaar odeje, gradl za madrace, slamarice, platno in flaneli, goste inlete, puh in perje vedno v veliki izbiri. Popravim vse vrste odej. Specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odej A. Stuhec, Maribor, Stolna ulica 5. 1419

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri D. M. na Jezeru v Prevaljah, ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. oktobra 1937 ob 3. uri popoldne v zadrugi pisarni v Farnivasi s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in rač. pregledovalca. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 4. Volitev dveh odbornikov. 5. Slučajnosti. Opomba: Ako bi ob določenem času ne bilo navzočih zadostno število zadržnikov, se bo vršil pol ure pozneje občni zbor na istem mestu in z istim sporedom, ki je v smislu pravil sklepčen brez opozira na število navzočih članov. — Načelstvo. 1421

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5

Pijte samo

zdravilni

PLANINKA

čaj

v plombiranih paketih po din 20.— in din 12.—

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana

S. Br. 2007/32

Dražbeni oklic. I 462/36. Dne 25. oktobra 1937 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Lastomerci vl. št. 76, cenilna vrednost din 12.034.—, vrednost pritiklin —, najmanjši ponudek din 8.023.—. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Gornji Radgoni. Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, odd. II., dne 2. oktobra 1937. 1427

Vinski kamen kupuje Vid Murko, trgovina, Meljska cesta 24 v Mariboru. 1383

OPOZORILO.

Opozorimo vsakogar, ki z neresničnimi govoricami ali časopisnimi noticami zlonamerno moti naše pravilno in pošteno poslovanje in s tem škoduje naši obrti, da bi morali v vsakem takem primeru sodnijsko nastopati, da zaščitimo ugled naše tvrdke.

Opozorimo vse naše stranke, da se v stvareh, ki se nanašajo na naše trgovsko poslovanje, obračajo na naše glavno zastopstvo, katero bo zahtevali ali želji, ako je ista utemeljena, radevolje ustreglo.

Glavno zastopstvo založništva

1417 »Universal«
Milan Strašek, Celje, Cankarjeva 4

Dražbeni oklic.

IV I 2165/37—9

Dne 19. novembra 1937 ob pol 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Sv. Magdalena vl. št. 279

cenilna vrednost: din 701.062.—

vrednost pritiklin: —

najmanjši ponudek: din 350.531.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 22. septembra 1937. 1412

Dražbeni oklic.

IV I 128/37—19

Dne 22. novembra 1937 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Laznica vl. št. 3 do polovice

cenilna vrednost: din 88.670.25

vrednost pritiklin: —

najmanjši ponudek: din 59.113.50

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 27. septembra 1937. 1413

Prodajam 13 mesecev starega bikca marijadvorske pasme. Mati je imela po telitvi 18 litrov mleka dnevno. Potokar, Velenje. 1420

Preskrbite se te dni »Pri starinarju« v Mariboru, samo Koroška cesta 6, z ostanki! Dobila sem te dni veliko ostankov žameta, flanel, barhenta, belo, rjavo in plavo platno, oksford, gladka svila, čaj, moške in ženske srajce, predpasnike, žametaste obleke od 18 din, spodnje moško in žensko perilo. 1426

Rabljena kolesa, moška in ženska, proda od 200 din naprej mehaniker Draksler, Maribor, Vetrinjska 11. 1425

Za svojega dam močno razvitega, tri leta starega fanta. Naslov v upravi lista. 1428

Odprodaja

vsega manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, pletenih vestij, jopice, puloverjev, raznega perila, predpasnikov, nogavic itd. pri 1422

MIRKO FELDIN

MARIBOR

Na vogalu Aleksandrova cesta 13 in Cankarjeva ulica 1.

**Vse se je podražilo
toda
v manufakturni trgovini Karl Jančič
Maribor, Aleksandrova c. 11
SO OSTALE CENE BLAGU NESPREMENJENO
NIZKE TER SO SE CELO ZNIŽALE**

Zato nudim klotaste odeje, kompletno velike
že za din 78—

Konjske in posteljne koce od 21 din naprej
dežnike od 28 din naprej
nepremočljive huberluse otroške in ženske jopce
moške in ženske štofe za obleke in plašče
flanele in barhente za perilo in obleke
moške klobuke, perilo in še različno zimsko blago v veliki izbiri

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank kupimo
in izplačamo gotovino takoj. Bančno-kom. za-
vod, Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor za
8 din znamk. 1091

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo vol-
no, dlako arovce, staro železje, kovine, baker,
medenino kupi in plača najboljši: Arbeiter,
Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Linolet, kartolej, voščeno platno, umetno usnje v
veliki izbiri najceneje pri »Obnova« F. Novak,
Maribor, Jurčičeva ulica 6. 1367

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, gol-
dinarje, tokarje) po najvišji ceni. Stumpf Aloj-
zij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1281

Sode vseh velikosti izdeluje najceneje Ledinek
Pavel, Maribor, Gozdna 6 (Magdalena). 1307

!
OGLASI

v »Sl. gospodarju«
imajo najboljši
uspeh!

20 11 125 46 10.50 100 **Sternecki** CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Mlinarja, pridnega, sprejme za takoj Ivan Bez-
jak, Fram, tovarna bučnega olja, postaja Rače-
Fram.

Pridno, pošteno dekle z dežele za vsa hišna dela,
vešča tudi kuhe, se sprejme takoj k dvečlan-
ski družini. Starost 28—32 let. Pismene po-
nudbe z navedbo prejšnjih služb na upravo
lista pod »Zdrava in čista 1399«.

Dekle za vse, katera zna tudi kuhati, sprejme
Warsberg, šmartno ob Paki. Plača din 150.
1398

Išče se kravar, oženjen, pošten, zanesljiv. Wars-
berg, šmartno ob Paki. 1397

Služkinja z dobrimi spričevali želi mesta k do-
bri in poštenu družini v okolici Celja. Robnik
Terezija, pri g. Škrinjar Ant, Maribor, Melj-
ska cesta št. 60. 1396

Sprejemem majerja na malo posest v št. Iju.
Zglasiti se: Maribor, Krekova ulica 18, I. nad-
stropje. 1393

Domači hlapec (Hausknecht), priden, pošten in
trezen, se sprejme. Resnik, Sv. Jurij ob Pe-
nici. 1390

Priden fant brez staršev ali starejša dekla se
sprejme v daljšo službo k govedu. Poštno-leže-
če, Sv. Anton v Slov. goricah 13. 1405

POSESTVA:

Posestvo se da v najem, pet oralov, s stanova-
njem, v trgu Sv. Lenart št. 9 a v Slovenskih
goricah. 1400

Posestvo z vinogradom se prodaja. Malna 66, Sv.
Jurij v Slov. goricah. 1408

Prodajam posestvo, 19 oralov, lep gozd, travnik,
živje in sadonosnik, pri glavni cesti. Proda se
radi družinskih razmer. Plintovec št. 4, p. Zg.
Sv. Kungota. 1404

Lepo posestvo, v bližini trga Makol, prodam po
ugodni ceni. Posestvo meri 12 oralov. Sado-
nosnika dva, vinograd, gozd itd. Kropec Blaž,
Varož, Makole. 1409

RAZNO:

Bučnice, sončnice in rips vedno najugodnejše za-
menjate za prvovrstno olje v trgovinah Sen-
čar, Mala Nedelja, Ljutomer in Strigova. Na-
kup jajc, masla, suhih gob, vinskega kamna
in vseh poljskih pridelkov. 1406

Kupim hranilne knjižice do 200.000 din z 65 do
100% pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na
»Slov. gospodarja« Maribor pod »Celotna vred-
nost 1395«.

Semenska pšenica. Čiščena, se takoj prodaja pri
Maribor. 1391

Drakši se prodaja poceni. Vrčovski vrh št. 15, p.
Jarenina. 1391

Dražbeni oklic.

IV I 1997/37—7

Dne 19. novembra 1937 ob pol deveti uri
bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27
dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Šober vl. št. 9

cenilna vrednost: din 192.568.—

vrednost pritliklin: din 20.670.—, ki je že
zgoraj upoštevana pri cenilni vrednosti
zemljišča

najmanjši ponudek: din 128.378.50

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe,
je oglašiti pri sodišču najpozneje pri draž-
benem naroku pred začetkom dražbe, si-
cer bi se jih ne moglo več uveljavljati gle-
de nepremičnine v škodo zdražitelja, ki
je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic,
ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 21. septembra 1937.

1403

Ne kupujte poprej zimskega blaga in klobukov,
dokler si niste ogledali moje velike izbire naj-
modernejših barhentov, sviterjev in štofov! Ce-
ne najnižje. Ivan Meško, Sv. Bolfenk. 1378

Ženski plašči

največja izbira

1401

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

Jesen — zima... Ostanke mariborskih tekstil-
nih tovarn, pristanobarvni, in sicer: »Paket se-
rije R« z vsebino 14—18 m dobro uporabnih
ostankov flanel in barhentov, za ženske oble-
ke, moško, žensko perilo ter »Paket serije S«
z vsebino 14—18 m flanele za moške pijame,
spodnje perilo, touringov za moške srajce, vse
v najboljši sestavi, za reklamno ceno vsak pa-
ket poštne prosto samo 128 din. Dalje špe-
cijalni paket »Original Kosmos D« z vsebino
17—21 m Ia. barhente za ženske obleke, bluze
ter prvovrstne flanele za pijame, žensko, mo-
ško in otroško perilo vsak paket poštne pro-
sto samo 150 din. »Paket serije Z« z vsebino
3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko ali
dar-ski kostum, oziroma plašč vsak paket
poštne prosto samo 136 din. Neprimerno
vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes
»Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Pe-
tra trg. 1035

Originalne

nizozemske cvetlične

čebulnice!

Hijacinte, tulipane vseh najlepših vrst,
narcise, žafran (crocus), veternice, zlati-
ce, Iris-lilije itd. priporoča 1376

M. BERDAJS, MARIBOR

trgovina semen

Telefon 23-51

Telefon 23-51

„Nova trgovina“Vam nudi **ново blago**

Moške srajce od 18 din naprej 1338
 spodnje hlače od 15 din naprej
 moške nogavice od 3.50 din naprej
 damske nogavice od 7 din naprej
 kakor tudi žensko perilo, pletenine itd.
 kupite najugodnejše pri tvrdki

AUGUST HEDŽET, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 9

Vse vrste šampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
 naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
 in Ptuj.

Čemu izgubljati dragocen čas s hojo v mesto?

TOVARNISKE OSTANKE

in vse vrste manufakturnega blaga Vam pošljemo tudi na dom po izredno nizki ceni. Pripravili smo različne pakete ostankov z naslednjo vsebino: Zavitek št. 1: 17 do 21 m flanele, platna, cefirja in oksforta za žensko in moško perilo. — Zavitek št. 2: 15 do 18 m pralnega žameta, cvrtnbarhenta in flanele za ženske obleke in perilo. — Zavitek št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obleko, 8 do 11 m flanele, platna in cefirja za perilo. — Zavitek št. 4: 3,20 m sportnega šofa za moško obleko, ženski plašč ali kostim in en par ženskih ali dva para moških nogavic. — Vsak zavitek stane po poštnem povzetju 180 din. Naročajte takoj, dokler traja zaloga, pri tvrdki: Viktor Mavrič, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 1362

Kdor oglašuje — napreduje!**Nepremočljive hubertuse**

obleke, klobuke, perilo itd. itd.
 kupite najugodnejše pri tvrdki 1928

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2.

Bel etamin za zavesce

po 8 din meter dobite pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 1337

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
 Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE L E P R I**VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI**

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri**Spodnještajerski ljudski posojilnici**Gosposka ulica 23**v Mariboru**Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

 Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.